

Št. 142

**MAREC
2018**

Časopis za brezdomstvo
in sorodna socialna vprašanja

1 EUR

Polovico dobi prodajalec.

Številka prodajalca:

KRALJI TULICE

Odgovoren in izvršni urednik:

Jean Nikolič

Tehnični urednik in oblikovanje:

Chris Hartke

Uredniški odbor:

Bojan Dekleva, Luna Jurančič Šribar

Sodelavci uredništva:

Tomaž Golob, Gregor B. Hann, Jurij Kunaver, Vanja Kurbus, Barbara Jozelj,

Žiga Novak, Monika Buhančič - Biba, Barbara Pišlar, Jasmina Memić

Grafična zasnova:

Karlo Medjugorac

Lektoriranje:

Mojca Pipan

Ilustracije:

Janne Karlsson, Janez Kompare, Laura Ličer, Damjan Majkič,

Leah Artist Mihalič, Severa, Tjaša Žurga Žabkar

Fotografiji na ovitku:

Nada Žgank

Tisk:

Tiskarna Vovk

Izdajatelj:

Društvo Kralji ulice ISSN 1854-2654

Cena časopisa v ulični prodaji je 1 EUR.

V primeru pošiljanja časopisa po pošti je cena enega izvoda 2 EUR.

Letna naročnina za organizacije v Sloveniji znaša 24 EUR,
v tujini pa 48 EUR.

Naslov uredništva:

Društvo Kralji ulice, Pražakova 6, 1000 Ljubljana

Telefon: 059 022 503

E-pošta: info@kraljiulice.org

Spletna stran: www.kraljiulice.org

Transakcijski račun za prostovoljne prispevke:

SI56 0510 0801 2105 010 odprt pri ABanki Vipava d. d.

SMS-KOMENTARNICA:

068 617 130

PRAVILA PRODAJE ČASOPISA KRALJI ULICE

Ker želimo, da bi časopis Kralji ulice lahko prodajalo čim več ljudi in da bi dosegel čim širši krog bralcev, je pomembno, da vsi skupaj skrbimo za njegov dober ugled. Ko prodajalci prodajajo časopis Kralji ulice, namreč ne predstavljajo le sebe, pač pa celoten projekt Kralji ulice. Doslej so bili naši prodajalci v javnosti zelo dobro sprejeti in so mnogi kupci pohvalili njihov pristop. Zelo si želimo, da tako ostane tudi v prihodnje, zato prodajalce in prodajalke prosimo, da se držijo spodnjih pravil in tudi svojega občutka o tem, kako časopis Kralji ulice še bolj približati našim bralcem.

1. Časopis prodajam na miren in nevsiljiv način.
2. Drugim prodajalcem časopisa izkazujem spoštovanje in se zavedam, da imajo ravno tako pravico do prodaje časopisa kot jaz.
3. Z drugimi prodajalci se miroljubno dogovarjam tudi glede lokacije prodaje.
4. Morebitne nesporazume rešujem na miroljuben način.
5. Med prodajanjem časopisa ne uporabljam alkohola in/ali drugih drog.
6. Časopis prodajam po njegovi ceni in kupcev ne zavajam.
7. Med prodajo časopisa ne beračim.
8. Spoštujem odločitev kupca glede nakupa časopisa.
9. Med prodajo imam uradno izkaznico društva na vidnem mestu.

Če se prodajalec ne drži pravil prodaje, je na to najprej opomnjen s strani strokovnega delavca, potem pa lahko začasno ali trajno izgubi pravico do prodaje časopisa Kralji ulice. Prosimo kupce, naj nam v uredništvo sporočijo morebitne kršitve zgornjih pravil! Zbiranje prispevkov za ponatis časopisa ni aktivnost društva, ampak je poskus zavajanja kupcev!

PROJEKT PODPIRAJO:

Mestna občina Ljubljana -- Ministrstvo za zdravje -- Mestna občina Maribor

Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti -- FIHO

Javni stanovanjski sklad MOL -- Javni medobčinski stanovanjski sklad Maribor

Od januarja 2007 je časopis Kralji ulice

član mednarodne mreže cestnih časopisov (INSPI).

Mnenja avtorjev prispevkov

ne odražajo vselej mnenj uredništva.

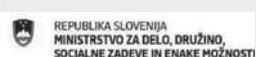

Foto: arhiv KU

Uvodnik:

Draga ženska,

le počasi in z veliko stopicljanja na mestu spoznavam, da je ustvarjanje veliko močnejša sila kot bojevanje. Pa vendar ... Patriarhalno načelo nas že tisočletja sili v neprestan boj in gradi svet, v katerem zate premnogokrat ni bilo prostora, da bi vzplamtela v vsej svoji moči in lepoti. Ker se moraš velikokrat in z vsemi kremplji boriti samo za tisti minimum človeku dostojnega življenja.

Pa vendar ... Ti si ta, ki je zmožna ustvariti življenje. Včasih se sprašujem, če se te zaradi te silne moči, s katero je prežeto tvoje delovanje ves čas, tudi če dejansko nikoli ne rodiš, moški tako bojijo, da te morajo že od nekdaj na različne načine zatirati in obvladovati. Pa vendar ... kakor se rado zgodi zatiranim, postaneš včasih sama sebi največja mučiteljica. Tlačiš svojo jezo, kadar bi najraje kričala, samo zato, ker so te učili, da moraš biti vedno prijazna in nasmejana. Pretvarjaš se, da si bolj neumna in neobgledna kot v resnici, samo zato, da se moški ne bi počutil ogroženega. V zvezah sklepaš gnile kompromise, ki ti jemljejo življenjsko silo, samo zato, ker v tem svetu težko preživiš sama. Tako dom včasih postane zate najbolj nevarno mesto, pa še vedno molčiš in se pretvarjaš, da je vse v redu, tudi za ceno življenja.

Pa vendar ... končno je prišel čas razkrivanja. Glasno si se začela upirati zlorabam in nasilju nad sabo, ki so v tem svetu tako samoumevni. Tvoji odmevi kotalijo kamenčke, kamenčki sprožajo plazove, in to je le začetek. Ker ti boš spodbudila, da bodo začele odpadati plasti pretvarjanja, razpadati zakoreninjeni odnosi moči in nadvladovanja.

Dragi moški,

ne boj se. Pravzaprav ni treba nikogar zatirati, obvladovati, nebo nam ne bo padlo na glavo, če za trenutek popustiš in pokažeš svojo občutljivo stran. Z nasiljem kažeš le svoj strah in nemoč, jemlješ svobodo sebi in drugim.

Pa vendar ... poišči svojo pravo moč, ki ti bo pomagala sprejeti spremembe, ki se že dogajajo. Prava moč se pokaže v dopuščanju ranljivosti, so vedno govorili modri ljudje.

Neguj svojo odločnost, uporabi jo v podporo ženski, a ta naj ne bo vsiljiva in pokroviteljska, temveč nežna in spodbujajoča. Razmisli o pravem pomenu besede *gentleman* – nežen moški. Delaj na sebi, spregovori o svojih dvomih, strahovih, občutkih, s tem ne kažeš svoje šibkosti, ampak zavedanje.

Cenjeni človek,

ljudje, ki prihajajo iz nasilnih družin, kjer so bili že od otroštva vajeni le konfliktov in travm, brez čutenja ljubezen in topline, takšne odnose (zavedno in nezavedno) gradijo okrog sebe tudi v odraslem življenju. Ker je to edino, kar poznajo. To znano »varnost«, ki je v resnici njihova najhujša »nevarnost« in jih na koncu lahko tudi ubije, vzdržujejo le zato, ker je človeku nekaj najbolj zastrašujočega stopiti v neznano, porušiti stare vzorce delovanja.

Sistem, ki smo ga zgradili in v svojem bistvu temelji na tradicionalnih vlogah žensk in moških, nam, čeprav poznan in zato »varen«, v resnici predstavlja največjo nevarnost. Samim sebi in vsemu živemu, kar nas obdaja. Zato je zbrati pogum in stopiti korak v neznano to pot bolj varno kot vztrajati pri starem. In naj ta pot ne bo več asfaltirana z bojem in nadvlado, temveč posejana z ustvarjanjem in medsebojno podporo.

Z vsem dolžnim spoštovanjem, za kraljice in kralje ulice
Luna J. Šribar ob podpori Matica Munca pri pismu
moškim

foto: osebni arhiv

Kazalo:

- 2 UVODNIK
- 3 TO SEM JAZ
- 4 SLIŠANJE GLASOV
- 5 PETA KOLUMNA
- 7 IZSEK ČASA - ZGODOVINSKA RUBRIKA
- 8 VSI SMO MIJA POSLEK
- 9 TATU ZGODBA
- 10 KAM GREVA
- 11 CESTNA FILOZOFIJA
- 12 NEKAJ CESTNIH
- 13 ANEKDOTE IZ PRODAJE
- 14 DOGODKI
- 15 MARIBORSKA STRAN
- 16 pOdpiram - JAKA PRIJATELJ
- 17 SOL IN KOPER
- 18 LIKOVNO-POETIČNA STRAN
- 19 ZA KAJ GRE PRI ČLOVEKOVIH PRAVICAH?
- 20 GOSTUJOČI KOLUMNIST
- 21 KRALJICA IN KRALJICA
- 22 KRALJEVI RECENZOR
- 24 BESEDE, BESEDE, BESEDE ...
- 25 IZZA REŠETK
- 26 LUDSKA KUHA
- 27 GIACOMOV FOTO - KOTIČEK
- 28 BREZPLAČNE PRIREDITVE
- 29 OGLASNA DESKA
- 30 RAZVEDRILO

To sem jaz:

IGOR

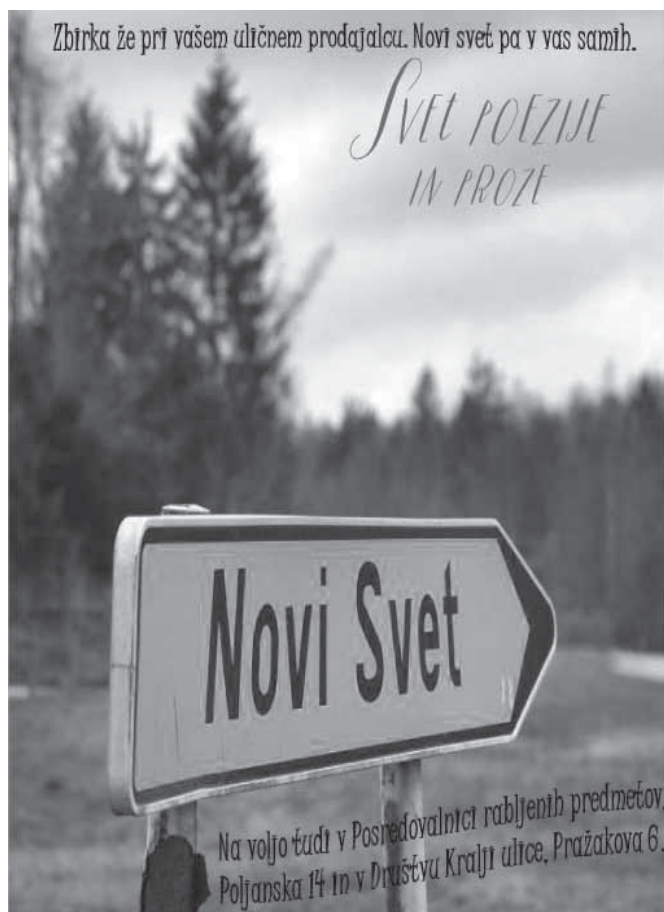

Foto: arhiv KU

Ime mi je Igor Majce. Prihajam iz Ljubljane in sem star 38 let. Sem miren in dober srčen ter hitro sklepam prijateljstva. Rad bi se ukvarjal z računalništvom, ampak zaenkrat nimam te možnosti. Končal sem srednjo šolo – smer slaščičar. Rad berem stripe in enciklopedije ter gledam ameriški nogomet. Sem oboževalec ekipe New England Patriots. Od devetega do dvanajstega leta sem se namreč ukvarjal z rugbyjem. Imel sem možnost oditi na Japonsko na svetovno prvenstvo v pionirski skupini, vendar me je ustavila poškodba kolena. Živim z mamo, ki je zbolela za demenco. Oče mi je umrl pred osmimi leti za rakom na pljučih, ker je kadil in delal v peskokopu približno štirideset let. Imam psa, ki mu je ime Tačko in me je vedno zelo vesel, ko pridem domov. Trenutno sem na metadonskem programu, ki bi ga rad končal, vendar je težko in ne morem nehati. Kralje ulice prodajam, da se lahko preživljam, obenem pa si tako tudi krajšam čas. Ujamete me lahko pred hipermarketom na Šmartinski cesti. Rad bi se priporočil, da mi ljudje pomagajo pri oblačilih in hrani, ker z mamo težko preživljava mesece. Že vnaprej hvala za donacije.

03
KRALJI
ULICE

TRENTNO SEM NA METADONSKEM PROGRAMU, KI BI GA RAD KONČAL, VENDAR JE TEŽKO IN NE MOREM NEHATI. KRALJE ULICE PRODAJAM, DA SE LAHKO PREŽIVLJAM, OBENEM PA SI TAKO TUDI KRAJŠAM ČAS.

VIBRACIJA ŽIVLJENJA

Glasove dojemam kot preživitveni refleksi. Glasovi ščitijo notranji del mene, da mi ni treba biti z ljudmi, ki so mi prizadejali rane.

Ljudje se ne rodimo shizofreni, tako nas naredi življenje. V stalnih umikih, prilagajanju, pozabljanju nase. Namesto da bi povedala, kaj čutim, sem besede požrla. Vendar so še vedno divjale v meni. V notranjem monologu, ki se ga nisem niti zavedala, dokler ni postal tako glasen in sovražen, da je končno pritegnil pozornost. Kar je postalo vsakokratna bitka do padca v odsotnost (spanje) ali v otopelost kot posledico zaužitja predpisanih tablet.

Prvi glasovi so se pojavljali v situacijah, ki sem jih doživljala kot zlorabo, z močnim občutkom krivde in sramu. Reakcije so bile v begu vase (zaprtost), naslednje pa tudi v begu iz sebe (otopelost, odsotnost). Kljub izbiri odsotnosti je en del osebnosti vedno ostal in je, čuječ, pazil name in se odzval, če je bilo to potrebno. S tako odzivnostjo sem situacije preživela, vendar jih, zaradi odsotnosti zavedanja, vseskozi ponavljala.

Posledica dojetanja sebe kot žrtve je bila izbrisana zavest. Dogodek zame ni obstajal oziroma je v spominu ostajala le verzija dogodka, ki je delno opravičila zlorabo. Odnos »biti žrtev« je prekinila šele drastična situacija, ki je nisem mogla več zanikati. Sprejemanju odgovornosti za svoje življenje je botrovala odločitev, da sem vredna, da živim bolje.

Moje merilo odnosa do glasov, ne glede na vsebino, je iskanje iskrenosti do sebe. Razvijanje notranjega odnosa, kakršnega bi želela živeti navzven. V prepoznavanju notranjega nemira, ki se sproži pred pojavnostjo glasov. V iskanju razumevanja, v katerem kontekstu se glasovi pojavljajo, na kaj opozarjajo. S prepoznavanjem, da postanejo glasovi zaščita, ki me potegne v vzporedni svet, kadar se v meni ustvari občutek, da me kar koli ogroža (doživljanje notranje stiske). Ob stiku z ljudmi, ki spoštujejo moj osebni prostor (ni občutka ogroženosti), glasov ni.

Skozi leta življenja z glasovi in z dojetanjem sebe kot žrtve je postala realnost izkrivljena. V svetu, ki so ga krojili glasovi, ni bilo ene in edine prave odzivnosti, temveč tisoč odzivnosti na neko situacijo (realno ali namišljeno) v iskanju prave, ki bi zdržala pod pritiskom glasov.

Z odločitvijo sprejemanja življenja z glasovi, ki je izvirala iz srca in ne uma, se je cuhanje glasov počasi začelo spreminjati. Nisem bila več v središču viharja, temveč vse bolj opazovalka.

S sprejemanjem sebe v vseh izraznostih (osebnostih) sem presegla občutek (notranjega) upravljanja s seboj, ki se je pojavljal ob določenih situacijah. S tem sem načrtno rušila prepričanja o sebi z zavestnim delovanjem izven okvirov do sedaj poznane sebe (prepričanja, kdo sem, kaj si dovolim, kako delujem). S tem sem namerno rušila popolno sliko sebe, s tem pa tudi občutek ujetosti, ki me je utesnjeval in paraliziral v vsakokratnem poizkusu delovanja.

Situacije, ki so me nekoč spravljale v stisko, zaradi izkušnje sprejemanja niso bile več tolikšen problem. Bile so realnost, s katero sem se sedaj lahko, korak za korakom, soočala. Vsakokrat sem, v iskanju rešitev, morala ponovno razmisliti o svojih vrednotah in izpustiti nekaj prepričanj o sebi in svetu, v katerem živim.

Podporna skupina za slišanje glasov lahko vodi pogovor o teh temah oziroma sploh omogoča, da o tem govoriš. Da si sprejet. Skupina me gradi kot osebnost. Dojemam jo kot neko vzporedno družino, ki mi omogoča, da se lahko bolje soočam z različnimi situacijami v življenju. Na skupini lahko delno uhođim pot, da je potem po tej poti lažje hoditi doma oz. drugje v življenju. Skupino dojemam kot pripravo na življenje oz. kot način vračanja nazaj v življenje.

Zaradi življenja z glasovi je druženje, ki je bilo že prej okrnjeno, izzvenelo na najožje člane, do katerih se je v največji ranljivosti rodilo veliko zamer, ki nimajo teže v realnosti, v izkrivljenem pogledu na svet pa so postale moja okupacija. Ker so bile praviloma te osebe tudi še edine osebe, s katerimi sem vzdrževala stik, velikokrat nisem zmogla distančnega pogleda na situacijo ter v odnosu vedno znova prišla do rane, ki je nisem znala zaceliti.

Druga stanja zavesti vplivajo na pogovore, ki jih želiš in zmoeš voditi, v ospredje stopijo druge teme, ki te okupirajo, predvsem v zvezi s težavami, ki se pojavljajo. Ker mi klasično dojetanje bolezni ni ponujalo rešitev razen blaženja stanj in s tem odmika od realnosti, sem iskala nove poti, drugačne razlage. V tem iskanju so se stkala nova prijateljstva.

Skupina je svet v malem. Priprava na svet. Hkrati tudi razumevanje in sprejetost. Učenje v odzivnosti. Gradnja novih notranjih odnosov. Rast samopodobe. Brez potrebe po dokazovanju. Možnost pogovora o izkušnjah, o katerih ne govorim oz. zelo redko. Razvijanje lastne odzivnosti ob soočanju s tujimi odzivnostmi na podobne izkušnje oziroma deljenje izkušenj.

Kar je bilo v začetku le odmik od realnosti z občasnim druženjem v varnem prostoru, kjer je bil možen pogovor o bolečih temah brez sodb in z razumevanjem, je preraslo v povezanost. Pripadnost. Gradnjo občutka sprejetosti sebe, ki je ponudila možnost soočanja s situacijami, ki sem jih, da bi preživela, porinila v stran, kar je ohranjalo občutke paraliziranosti, nefunkcionalnosti v določenih situacijah.

Prva ubesedovanja zamolčanih zgodb so pomenila osvoboditev, poslušanje tujih zgodb pa je pomenilo soočanje s še ne ubesedenim. S situacijami, ki sem jih potisnila tako globoko, da se je zabrisal spomin nanje.

V strahu pred seboj in svojo odzivnostjo, s težo prepričanj, ki sem jih ponotranjila, sem bila paralizirana ob stiku z ostalimi ljudmi. Izkušnja ubesedovanja svojih notranjih doživljanj mi je ojačala notranjo samopodobo, sprejetost sebe. S to pozitivno izkušnjo sem si dovolila ponovno okusiti določene situacije, ki so mi ostale v spominu kot popoln poraz. Z večjim zaupanjem vase sem situacije preživela, jih na novo osvetlila in si jih dovolila pustiti za seboj.

Kako dolga je pot, če jo hodiš iz tankočutnosti in zaznav preko občutljivosti in razbolenosti v zavedanje.

Mojca Nahtigal

INTERVJU: TEREZA VUK – PISATELJICA

Gotovo ste kje ujeli ime Tereza Vuk. Je odbita pisateljica, zmagovalka proznega mnogoboja, ki kroji svoja pravila, ne ozirajoč se na pravopis oziroma okolico. Tudi intervjujeve ne daje rada. Sem bojda prvi, ki jo je letos uspel preliti na papir. Na terasi kafane sva si naročila pivo in se pogovarjala o njej.

Kako bi se sama predstavila? Si pisateljica?

Ko me ljudje postavijo pred takšno dejstvo, mi sploh ni lahko opredeliti same sebe, čeprav rada pišem in govorim o sebi. Sem ena od fukana, posebna Tereza. Ljudem vedno rečem, da pišem kolumne, da imam pod streho dve knjigi ... (intervju prekine Italijan, ki Terezi podari dva njej ljuba glasbena CD-ja, malce še pokramljata v italijanščini, nato nadaljujeva, op. a.).

Bi lahko rekla, da si otrok ulice (še preden Tereza lahko odgovori na vprašanje, že jo ogovori naslednja oseba, op. a.)?

Gost: »Če bo zdele šef pršou bo pizdarija spet.« Tereza: »Ja, pa ne bo pršu pa ne seri.« Jaz: »Hmm, zdaj mi je jasno, o čem je govora.« Gost: »Men je vseen, zarad mene lohk kres zakuriš.« Tereza: »Dej, čaki mal no, intervju mam zdele.«

Lahko rečem, da sem bila rajši na ulici kakor doma. To me je tudi pripeljalo na moja pota, zato se lahko opredelim kot otrok ulice, ja, vsekakor.

Tvoja prva knjiga *Creepyatrija* predstavlja blitzkrieg rokenrol življenje. Zakaj si jo napisala?

Takrat še nisem vedela, da bo knjiga sploh nastala. Skratka, bila sem jezna na bivšega tipa in medtem ko sem bila na obisku pri prijatelju, sem opazila, da ta piše blog. Pa sem si rekla, da ga bi tudi jaz. In v njem sem bivšemu fantu jebala vse po spisku, kar je name na nek način delovalo terapevtsko. Po parih dneh je bilo število bralcev bloga neverjetno visoko, nakar sem si omenjeni blog vzela bolj na izi. Če mi je pasalo, sem pisala, če ne, pač ne. Vmes sem imela tudi desetmesečno pavzo.

Sin šefa kafane: »Tereza, ne kle kadit jointa, prosim te.« Tereza: »Pizdarija, kdo me je zdeje odcinkal, to naj bo vse v intervjuju.« Sin šefa kafane: »Dej, če fotr zve ... (meni je ob poslušanju malce nelagodno, obenem pa komajda zadržujem izbruh smeha, op. a.).« No, na koncu so mi bralci sami zatežili, da bi to radi v knjigi brali, zato sem jo izdala, nisem pa vedela, kam me bo ta pripeljala. Z drugo knjigo sem že bolj načrtovala, nikoli pa nisem bila prepričana v izdajo. Knjigi sem izdala »ponesreči«, nisem primerjalna književnica, niti si nikoli nisem želela postati pisateljica.

Misliš, da bi lahko napisala dve knjigi, če bi bila seksualno zavrtta trezna devica?

Mislím, da. Pišem lahko o rekah, mostovih in ostalih banalnih zadevah, če je treba. Seveda mi je lažje biti jaz, toda vse se da.

Omenila si, da greš jutri brat na Društvo za slepe in slabovidne. Se osebám, ki te ne poznajo, predstavljáš v drugačni luči?

Ne, nikakor. Prav to je point mojega pisanja in tudi zato me hočejo ljudje spoznati. V živo mi celo rečejo, da sem še bolj od fukana, kot so si sprva mislili. Vedno sem enaka in me sploh ne gane, kdo in kaj je človek, ki ga spoznam.

Imam občutek, da – ne glede na svojo odprtost – odrivaš ljudi od sebe.

Na nek način je to res. V mojih tekstih je veliko humorja, vendar lahko rečem, da je imel Charlie Chaplin prav, ko je rekel, da so

najbolj smešni ljudje najbolj žalostni. V meni je veliko ranjenosti, s katero očitno še nisem razčistila, zato najverjetneje tudi posežem po pivu in travi. Bolj kot sem brana, bolj se zapiram vase in v svoj svet spustim le par oseb.

Kaj je po tebi odvečna življenjska navlaka?

Resnično pomembnih mi je malo stvari. Glej, trenutno sediva v izi kafani, čilava ... ne zanimajo me fensišmesni fore, dober avto oziroma komoditeta in materializem nasploh.

Si poštekalá smisel življenja?

Zakaj bi ga sploh morala poštekatí? Prideš in greš, vse vmes je meni manj pomembno.

Kje te lahko dandanes ljudje berejo?

Moje kolumne lahko berejo na portalih Fokuspokus in Bipolar Times, v kratkem gostujem tudi v *Outsiderju*, predvsem pa se spravljám pisati novo knjigo. Zdaj ko pišem za denar in na določen rok, se je igra spremenila. Ni isto kot pri prvi knjigi.

Kaj se dogaja s tretjo knjigo?

Haha, zaenkrat se samo hvalim naokoli, da bom napisala roman. Začetek sem sicer napisala, za naprej bomo pa videli, zadeva trenutno stoji, sem si pa rekla, da ga moram končati še letos.

Ko sem poguglal ime Tereza, si bila tretja opcija, ki mi je bila ponujena. Prva je bila Kesovija. Kako se počutiš ob tem?

Vse to je super, samo neke sreče ti to ne prinese. Še vedno sem stara nespremenjena Tereza s svojimi osebnimi jebami. Ne želim se fotografirati, ne iščem slave. Vem pa, da ne smem zaspáti na lovorikah in moram nadaljevati z istim tempom. Strah me je edino, da bom začela dolgočasiti ljudi.

Te kdaj prime, da bi vse odjebala in šla živet denimo na Martinique?

Me, definitivno. Še dobro, da me folk na cesti ne prepozna, ker mi to odgovarja, saj tako lahko živim »inkognito«. Vendar se vedno vrnem nazaj k svojemu egotripu. Gotovo pa bi mi v tem primeru manjkal odziv bralcev_k, najsi bo dober ali slab.

Naj obrnem vprašanje. Če bi ti denimo človek dobrega srca pred izdajo prve knjige podaril 100.000,00 €, bi se odrešla vsemu in odšla na Martinique?

Nikakor, vsekakor rajši izberem pisateljsko »kariero«.

Daj za konec še kakšen življenjski nasvet osebám na drugi strani tega lista papirja.

Nerada pametujem, ampak bom rekla, da naj se ne obremenjujejo s tem, kaj o njih govorijo drugi ljudje. Bodite, kar ste, saj je v Sloveniji občutno preveč obremenjevanja s samopodobo in s tem, kaj bodo rekli drugi. Mnogi mi napišejo, da bi radi nekaj napisali, vendar se bojijo zgražanja bližnjih, sosedov ... Ja, glej, brez jajc se v lajfu nič ne doseže, še nihče ni, na nobenem področju. To je taka resnica, da glava peče. Bodite pristni in ljudje vas bodo začutili. Pa še puhlica za nadobudne pisatelje_ice. Nič ni na hitro oziroma čez noč, to terja čas, trmo, da ne rečem, koliko dela je potrebno za dosego prepoznavnosti. Nihče vam ne bo potrkal na vrata, verjemite vase, pa ne boste falili, slej ko prej se vse poplača.

Jean Nikolič

BREZ BESED

BREZ BESED POVEJ MI ZGODBO,
KI JE NE POZNA VSAK.
BREZ BESED PREBERI MISLI,
PREDEN ODPELJE ZADNI VLAKE.
BREZ STRAHU ZAPOJ MI PESEM,
SLADKO MELODIJO DUŠE,
BREZ GLASU MI OBLIKUJ SONET,
PREDEN PRIDEJO GROZEČE SUŠE.
BREZ NASMEHA ME OBJEMI V NOČI,
V MRZLI MEGLI BREZ LUČI.
NAJ ZAČUTIM – ČE ŠE GREJE,
TO, KAR NAMA V SRCIH TLI.

BARBARA KALIŠNIK

STISKA

Strah
me je
za
naslednji
obrok,
kaj bo
jedel
moj otrok.

Nedeljka

IZJEMA POTRDI PRAVILO

ČAKAM NA POSTAJI. ZADNI VLAKE, SEVEDA.
NEKA STARKA DELI SUHE FIGE.
NEKI STAREC SE VEČKRAT USEKNE V BOMBAŽNI
ROBEC.
NEKI MLADENIČ KADI CIGARETO.
NEKA MLADENKA SI POPRAVLJA ŠMINKO.
NEKA PESNICA NE POČNE NIČESAR
IN KOMAJ ČAKA, DA V ROKE VZAME BELEŽNICO
IN NAPIŠE, KAJ VSE SO POČELI LJUDJE NA
POSTAJI.
»VRHUNSKO!«

KARMISS

IZSEK ČASA

Zgodovina, pravijo, nas bi morala kaj naučiti. Drugi razmišljajo, da je čas ciklični in se stvari tako ali tako ponavljajo. Pri odnosu do revščine, brezdomstva bi lahko trdili, da se res. Pojavljajo se podobne dileme, kot so se pojavljale pred »100 leti«.

V novo-stari rubriki bomo objavljali časopisne »pričevalce«

tega, kakšen je bil nekdanji odnos do najbolj družbeno odrinjenih ljudi.

To pot je izsek iz časopisa Štajerc, 1913, letn. 14, št. 50.

Vir: Digitalna knjižnica Slovenije – dLib.si.

Besedilo poiskal JeanN

Zemeljska revščina.

(Freie Stimmen)

Od nekaterih dežel se pravi, da so bogate — n. p. od Nemčije. Ali srednji dohodek vsacega Nemca znaša na dan 33 centimov in v Berlinu se nahajajo stanovalci, v katerih stanuje v vsaki sobi 6 oseb. Nekateri mislijo, da bi bila zemeljska revščina manjša, ako bi se vse dohodke, ki presegajo 10.000 frankov vzelo in dalo ob enakih delih tistim, ki zaslužijo manj kot 10.000 frankov. Ali na ta način bi se dohodki teh slabše plačanih oseb le za 12% zvišali. Delavec, ki zasluži danes 2 franka, dobil bi potem 2 franka 24 centimov. Bogataš Pierpont Morgan ima na leto 83 milijonov dohodkov. Ako bi se ves ta denar med vse Amerikance razdelil, dobil bi vsak le 80 fenigov na leto.

Ednake številke se dajo doprinesiti o gospodarski revščini človeštva. Leta 1907 zraslo je po celem svetu

87 milijardov kil žitja. Vsak človek potrebuje na kruhu in močnati hrani letno najmanj 200 kil. Ako bi vsakdo to tudi dobil, potem bi moralo zrasti 300 milijardov kil žita. Na svetu zraste torej 3 krat manj žitja, kakor bi ga človeštvo potrebovalo. Vzemimo nadalje sladkor: Človek, ki ima toliko denarja, da si kupi sladkorja, kolikor ga potrebuje, porabi 50 kil na leto. Za vso človeštvo bi potrebovali torej 75 milijardov kil sladkorja na leto. Vsako leto pa se izdeluje komaj 12 milijardov kil. Istotako je s pavlo. Ako bi hoteli obleči vso človeštvo, potrebovali bi 10 milijardov kil pavle, medtem ko se jo izdeluje le 4 milijarde. In nadalje: od 83 milijonov kvadratnih kilometrov starega sveta jih je 12 milijonov popolnoma brez vode.

Seveda nimajo te opombe namen, da bi nastopali proti izboljševanju splošnega gospodarskega položaja. Hoteli smo le pokazati nasprotno razmere, ki dokazujejo potrebo, da se naravne moči izdatneje uporabljajo.

07
KRALJI
ULICE

PRI KRALJIH

Sedim pri Kraljih in se sprašujem, kako dalje. Sem sit in na toplem ... Danes je vikend in za brezdomca so dnevi na odprtem dolgi. Hvala za Kralje in Šent – če ne drugega, se pogrejem. Tu pa tam dobim toplo besedo od teh mladih socialnih delavk ... njam, takoj se ogrejem. Njihova prijaznost in smeh mi dajeta vedeti, da je treba dalje. Dva tedna sem jedel iz smeti, spal dobesedno od roba gozda, tam je varno, v najslabšem primeru naletim na volka ali medveda, boljše kot na človeka, kaj šele na varuhe zakona, to te lahko drago košta (plačilo)!

Bil sem obupan, dobesedno na robu. Spoznal sem sam sebe, česa sem sposoben, ko sem lačen ... veste ono lačen, ko ne ješ več kot štiri dni, bil sem sposoben vsega. Hvala bogu za moj karakter. Ta pot je trajala od Velenja do Ljubljane, več kot 500 km tavanja in obupa. Stopil sem do prodajalca Kraljev ulice na železniški postaji, ne vem, zakaj, mogoče, ker je zgledal sit, ampak še vedno klošar, mogoče pa ima kako hrano kje, nekje, tam blizu ... mogoče ...

Nimam kaj izgubiti, ga grem vprašat. Rekel mi je: »Pojdi h Kraljem.« »Kam?« sem vprašal. »Tam greš pa zaviješ, greš naravnosti in boš našel.« In res, našel sem.

Stopim v Kralje. Kar naenkrat sem bil sit, oblečen in na toplem

v zabojniku. Postlano in čisto. Drug dan sit, stuširan, poln energije, poln letakov in informacij, ki sem jih dobil, in sem si rekel: »Življenje teče dalje, jaz pa z njim.«

Tile Kralji so pravi kraj za vse informacije. Prav vse. Dajo ti celo možnost, da zaslužiš na pošten način, in to dobro zaslužiš. Vse je odvisno od tvoje volje in koliko se ti da. Kupiš si lahko čike ali si priskrbiš svojo sobo. Če si priden in imaš svoj urnik ter lastne ekonomske odločitve, lahko prodaja časopisa postane del tvojega življenjskega stila. Lahko celo poskrbiš za svojo družino. Jaaa ... celo to se da s prodajo časopisa pri Kraljih. Vsaka čast za to prav hvalevredno idejo. Jaz kot ekonomski brezdomec hočem več, ne preveč, le osnovo: stanovanje, toplo obleko, tuš, televizijo, hladilnik, štedilnik ... osnove. Ampak Kralji ponujajo možnost tudi tistim, ki preprosto tega ne želijo, želijo drugače. Spet hvalevredno. Kralji dajo vsakemu možnost za vse, ostalo je od tebe odvisno. Pri Kraljih ti je toplo, sit si, oblečen, imaš nek socialni status. Hvala, Kralji! Ste moji doživljenjski prijatelji tako ali drugače.

»Fenks.«

Nenad R.

HVALA BOGU ZA MEGA SUPERMARKETE. BREZ NJIH NE BI IMEL KJE PRODAJATI ČASOPISA. ŽIVEL KAPITALIZEM!!!

NENAD R.

VSI SMO MIJO POSLEK (v spomin: 1962–2018)

To geslo izpred let^[1] danes dobi globlji pomen.

Preživel je očetov napad nanj, ko je bil še v maternici, preživel je, da so ga dali v »frižider«, preživel je, da so ga še kot otroka poslali v zavod, preživel je štirideset let po zavodih, v njih je preživel vse oblike institucionalnega in neinstitucionalnega nasilja, preživel je tudi nasilje, ki si ga je iz obupa povzročal sam, preživel je številne noči v »izolirnicah« in številne mesece na zaprtih oddelkih, doživel in preživel je Iz-hod^[2] (ga tudi deloma prehodil), preživel je vse poskuse centrov za socialno delo, da ga spravijo nazaj v zavod, preživel je tudi naše neuspešne poskuse, da mu omogočimo življenje, kot si ga je želel. Ni pa preživel Nikine posebne ljubezni in svobode, ki ju je zadnjih deset let imel. Oboje, neločljivo povezano, je ohranil do zadnjega diha.

Za Mija je bila svoboda uresničevanje želje brez odlašanja. V tem je bil pogumen, a tudi »ziheraš«, saj je iz svoje izkušnje vedel, da je odlaganje uresničevanja želje le institucionalni maneuver, ki služi le temu, da se nikoli nič ne zgodi (kar pa je nas pa tudi njega v zadnjih mesecih, ko je bil fizično odvisen od naše pomoči, pogosto frustriralo, spravljal ob živce).

Eden od njegovih ciljev je bil postati profesor. Fakulteta je bila namreč njegov življenjski prostor (»dnevni center« ☺), ki ga je želel čim bolj obvladati. In res smo se od njega veliko naučili. Učenje je bolj postavljanje ugank kot razlaganje odgovorov nanje.

Mijo je bil strasten kadilec (pogosto v lastnem kašljanju prepoznam tudi njegovo). Tako strasten, da je odtrgal filter. Bil je človek, ki je sovražil filtre, hotel je užiti neposredno.

Prav zaradi neposrednosti smo ga imeli radi in se ga bomo po njej spominjali. Bil je umetnik neposrednosti. Pri tem je bil tako spreten, da smo pogosto podvomili o njegovi pristnosti, saj jo je pogosto uporabil prav v svoj prid. Izkušnje so ga namreč naučile, da prav bežni trenutki človeškosti odpirajo možnosti, ki sicer ostanejo zaprte.

Foto: osebni arhiv

Bil je tudi upornik, lahko bi rekli naključni revolucionar, a pogosto prav ključni borec, saj se je boril za pravice na podlagi svojih lastnih doživetih krivic. Zares je vedel, da se bori tudi zase. Pogosto me je s hudomušnim pogledom, pripravljenostjo na akcijo in radoživostjo spominjal na Jacka Nicholsona v *Letu nad kukavičjim gnezdом*. Od prvega tabora v Hrastovcu^[3] so bili zanj revolucija tudi rock'n'roll, žur, biti z ljudmi odprte glave in srca, beg od resnobe in tesnobe, užitek v ustvarjanju nečesa novega – boljšega in bolj pravičnega. Tudi in predvsem zanj. Bil je tovariš, morda ne prav zanesljiv – kakor se za tovarštvo spodobi.

Dali so mu vse možne diagnoze, a je vsem uspešno uhajal in ušel. Bil je izpostavljena tarča napadov paranoje očetovske oblasti (še preden se je rodil in kljub temu da je bil sirota). Bil je živa provokacija njene nezmožnosti in nemoči.

Mnogi smo prišli na slovo z občutki krivde. Ne le glede tega, da bi mu lahko bolj pomagali, da smo zaradi svojih »obveznosti« pozabili na njegove cilje, temveč tudi z občutki krivde do tistih, ki so ostali v zavodih, tam umrli. Ti občutki so resnični in se jih ni treba sramovati. Uporabiti jih moramo, da vztrajamo, in se hkrati zavedati, da krivda ni naša.

To je še posebej pomembno, ko se poslavljamo od tovariša, ki je bil žrtev očetovske oblasti, ki ji je kljuboval, ušel diagnozam, ustvarjal vezi in neposrednost med nami, od strastnega kadilca in človeka, ki je mnogo preživel in od katerega se učimo, da

se svobode ne da pre-živeti, da se jo le živeti. In prav končnost življenja jo omogoča.

Zato naj Miju v slovo še enkrat rečemo:

MI VSI SMO MIJO POSLEK!

Vito Flaker

^[1] To je bilo geslo akcije, ki smo jo pripravili aprila leta 2012 na ministrstvu, da bi z njo opozorili na to, da Mijo (in vsi drugi povratniki iz ustanov) nima urejenih možnosti, da bi zunaj ustanove preživel, pa tudi na »blaginjo dolga«, ki se je takrat uveljavljala. Potekala je na način gledališča zatiranih – Mijev osebni načrt je bil izhodišče za protest proti temu, kako smo prisiljeni živeti. Podrobnejši opis v: Flaker, V. @ Boj za (2012), *Direktno socialno delo*. Ljubljana: Založba /*cf.; str. 323–335.

^[2] Cf.: Rafaelič, A. (ur.), Flaker, V. (ur.) (2012), *Iz-hod iz totalnih ustanov med ljudi*. Časopis za kritiko znanosti, domišljijo in novo antropologijo, XXXIX, 250.

^[3] Tabor je opisan v: Urek, M. in Flaker, V. (ur.) (1989), *Hrastovski anali* za leto 1987. Ljubljana: RK ZSMS. Mijev glas pa lahko slišimo v »offu« filma Filipa Robarja Ljudnica (1989), ko govori o načinih zatiranja v tej ustanovi.

TATU ZGODBA

Izmed vseh živali imam najrajši družino mačk (Felidae). Med njimi pa mi je najbližje puma, zato je tudi v obliki črnila končala na moji roki.

Robert Močnik

Foto: JN

09
KRALJI
ULICE

SOCIALNA AKTIVACIJA OZIROMA »A ME HECATE?«

Vključila sem se v enajstmesečni program za dlje brezposelne ljudi, ki ga financirata ministrstvo za socialne zadeve ter Evropska unija. Izvajalci so po posameznih regijah različni. Dovolite, da vam ga malce predstavim!

Torej: program se imenuje socialna aktivacija in traja enajst mesecev, namenjen pa je dolgotrajno nezaposleni populaciji. Rečeno je bilo, da bo deloval po regijah. Program se izvaja vse delovne dni v tednu, vsak dan po šest ur. Stvar pa je zanimiva, saj udeleženci programa dobivajo tedensko plačilo, v našem primeru dobivamo vsak ponedeljek na roko denar za vsak teden posebej, saj nam ga ne morejo nakazovati, ker bi to vplivalo na našo denarno socialno pomoč, ki jo seveda vsi prejemo. Jaz imam pogodbo z društvom Kralji ulice, in sicer kot prostovoljka, za kar sem dobivala mesečno nagrado (plačilo). Ampak zato ker sem vključena v ta program, so mi to pravico odvzeli, češ da dobivam plačilo za program. Že res, res sem plačana. In sicer celih 80 centov na uro. In za malico vsak dan. Meni osebno, ker sem iz kraja, kjer se program izvaja, se skoraj ne splača udeleževati programa. Se pa splača kolegom iz oddaljenega malega mesta, saj program plačuje stroške avtobusne karte. In ker se jih vozi iz istega kraja več, si razdelijo stroške za bencin in razlika je velika. Jaz za udeležbo dobivam slabih 40 evrov tedensko, nekateri vozači pa tudi čez 120 evrov. Recimo, da dajo 20 evrov za bencin, še vedno dobijo veliko več denarja kot pa jaz. Tudi če mi ne bi ukinili prispevka, ki sem ga dobivala kot prostovoljka za delo v društvu.

In kaj sploh počnemo tam, porečete. In kdo sploh smo in koliko

nas je? Bom vse povedala. Dobili smo vodjo programa, ki se trudi po vseh človeških močeh. Predstavljajte si, da dobite na grbo 15 težko zaposljivih odraslih, z vsemi dobrimi in slabimi lastnostmi vred. Kaj bi z njimi delali? Jah, hodili bi na sprehode, kuhali, gledali filme, se izobraževali o zdravem načinu življenja in sem in tja podtaknili kako potopisno predavanje, morda obiskali knjižnico? Ja, prav take stvari se dogajajo. Ko pa vodja bere razpise za službe, pa nihče ne dvigne roke, skoraj se zdi, kot da resnično nočejo delati ... Res je, da nam je bilo specifično rečeno, da od tega programa ne smemo pričakovati, da nam bodo našli službo, tako da prošnje pišem in pošiljam v lastni režiji. Drugače pa program sem in tja spominja na otroški vrtec. Žalostno, toda resnično!

Sodelujoči so ženske in zlasti moški z različno izobrazbo, ki so iz tega ali onega razloga (eni bolj, eni manj) krivi in niso krivi za situacijo, ki je nastala. Tako je pač življenje, tudi jaz sem ena izmed njih. Se pravi različna starost, veroizpoved, različne življenjske usode.

Program pa si navsezadnje zasluži tudi kako pohvalo. Lokacija je odlična, prostori so lepi in ogrevani in na voljo je več računalnikov in internet, kar je super. Tudi urnik ni slab. Dovolj časa je za malico in druge pavze, čeprav je vse skupaj tako amatersko in diletantsko, da je groza.

Tako, dragi davkoplačevalci. Samo da veste, da je vaš denar dobro porabljen. Sedaj pa moram končati, saj grem peč palačinke, ker je pač to danes na urniku. Se slišimo kmalu, vaša dolgo brezposelna

Breda

KAM GREVA

Ti, moja čaša, kletka, meso in kosti ... ti, moje telo.

Kam greva ... Tukaj sva, že vrsto let potujeva in ne mine dan brez prepira. Zbadam tvoj izgled, sposobnost gibanja, vsebnost mase, vonj potenja, zvok glasu, kondicijo in moč. Pogrešam del, ki ga nikdar nisem imela, v prepričanju, da to sestavlja žalost, ki me obseda. Krivim tebe, a vse delam jaz.

Vsak dan in v vsakem trenutku me premikaš ali pa si povsem pri miru, skozi vsako oviro, strah, veselje, radost. Moj partner v zločinu. Moja muza življenja. In ukažem ti, kdaj udariti z roko ali nogo, ter čutim tvojo bolečino. Kdo jo potem doživlja?

Povsem neločljiva, v isti godlji, a zdi se mi, da zmeraj ne prisluhneš mojim željam ... Bi lahko rekla temu oko za oko, saj tudi tebi zmeraj ne prisluhnem. In se bašem z vsemi svinjarijami in preganjam že storjena dejanja, znova in znova, brez možnosti za počitek, da pridobiš energijo za naslednji dan. Za naslednjo bitko z mano. Pravim jaz, saj ti je ne izzoveš.

Pogrešaš mojo nežnost. Mojo neizmerno ljubezen zate. In brez zbadanja me čakaš. Potrpežljivo, brez predsodkov mi daješ možnost doživljati vsebnost vsega na tem svetu. Brez tebe ne bi bilo mogoče nič. Kako bi drugače videla smeh, zaznala gube, ki mi jih ustvarjaš? In to sladkost, ki ji pravimo objem, ki ji pravimo poljub. Ti mi omogočaš bližino. In to sploh ni vse, tu se ne konča. Zame daješ solze. Vse potrebno za obnovo ter uvid lepote stvarstva. In jaz ti mazohistično dajem vedeti, da mi nisi dovolj.

Bi lahko bil program? Vsadek. Seme naučenega prepričanja.

Foto: osebni arhiv

Kolikokrat so nama že rekli, kdo morava biti, nekaj morava postati. Kdor sva. Da potrebujeva identiteto za opis, za potrdilo ... A se še marsikje iščeva. Počasi usklajujeva. Po koščkih sestavljava.

Tukaj in zdaj ti dajem obljubo ... kljub pritiskom in pričakovanjem, ki me včasih znajo ovirati ... zavedam se lepote tvojega obstoja ter zate nosim najlepšo hvaležnost.

Imava dneve brez hitenja, mirujeva brez dolgočasje in predvsem takrat, ko me giblješ v ritmu všečne melodije, si zame car, boginja. Takrat ni nepopolnosti. In jaz se ti predam v popolnem zaupanju.

Tlak pulzira.
Stopal ni možno imeti na zemlji.
Ravnovesje spet prevzema prostor.
Tu sva eno.

Katja Zgoznik

APEL

Spoštovani bralci in kupci časopisov, rada bi vas spomnila, da v tem mrzlem času prodajalci vztrajamo in da moramo navkljub vsem vremenskim razmeram, napol zmrznjeni, prehlajeni (bolni) prodajati časopise naprej, ker imamo doma še par lačnih ust, ki jih moramo nahraniti, in plačati najemnino, položnice!

Veliko vas gre mimo nas, pa nam »dobrohotno« rečete:

»Ali vas kaj zebe?«

»Joj, pojdite domov, nima smisla, boste še zboleli!«

»Pojdite pred parlament!«

»A vam zavod ali pa država nič ne da?«

»Delat pejte!«

To je samo nekaj cvetk, ki jih slišimo dnevno, ampak, ja, seveda nas zebe na -10, z veseljem bi šli domov, a moramo vztrajati, za golo preživetje, veliko politikov in »znanih« oseb pride mimo, v medijih se tako hvalijo, kako so dobrodelni, na

licu mesta pa se pokaže njihov pravi obraz!!!

Ne, zavod nam ničesar ne da, država pa minimalno socialno pomoč, ki nam ne pokrije osnovnih stvari za golo preživetje. In da, vsak izmed nas bi si želel službo, kjer bi imeli zagotovljen prihodek, dopust, tekla bi nam delovna doba, AMPAK MI DELAMO, VSAK DAN PRODAJAMO ČASOPISE, TO JE NAŠA SLUŽBA, KI SMO JO PRIMORANI SPREJETI IZ TAKIH IN DRUGAČNIH RAZLOGOV!

Glede na to, da sem naslovila ta članek z apelom, PROSIM vse vas, ki kupujete časopis, da širite te besede naprej in bodo morda prišle do tistih, ki postavljajo vsa ta vprašanja, Kraljev pa ne kupijo!!!!

HVALA

S spoštovanjem, Nina

Cestna filozofija:

BARVE ŽIVLJENJA

Čeprav sem v življenju delal generalne napake, nepopravljivo škodo in hude štale, še nisem starec, ampak nekateri pravijo, da imam staro dušo. Ne vem, kaj to pomeni. Mogoče to pomeni, da nimam energije za neumnosti, da si ne delam dolgov brez kritja, da sem rad doma, kjer se imam lepo. Življenje pijejo, srkajo in žlokajo mladi. Ko človek ostari, mu ostaneta le še spomin in ostarelo telo. Kdor ima srečo, umre zdrav pri visoki starosti. To so ljudje, ki imajo radi življenje in se ne bojijo smrti. Mogoče se temu reče, da so vdani v usodo, se ne upirajo, ne trmarijo in pač potrpežljivo čakajo svojih »pet minut«. Na tem svetu ni nič samoumevno, saj ima vsak »zakaj« svoj »zato«. V rani mladosti smo vsi to spraševali svoje starše. Pa zakaj ima teta veliko rit pa zakaj ima stric tako lep avto pa zakaj ima avtobus šoferja pa zakaj letalo ne leti pod zemljo pa zakaj ptiči čivkajo ...?

Dvomim, da bom dočakal visoko starost, želim pa si sprememb, čeprav imam staro dušo ...

Kavica

Imam svoje mnenje, pa se z njim ne strinjam:

FRANCI MULC

Pred vojno je živel v Ljubljani, njegova družina je imela slaščičarno v Tivoliju. V 30. letih, ko so oblast v Nemčiji prevzeli nacisti, je šel v Švico in tam napisal več knjig Heidi, za katere ni podpisal pogodbe in ni dobil honorarja.

Heidi je sedaj prevedena v dvaintrideset jezikov, po njej sta nastala film in risanka, je znan švicarski izvozni artikel. Bil je partizanski kurir, in ko je Adolf Hitler izvedel za to, je dejal, da mora v kacet. Res so ga ujeli, vendar je preživel. Po vojni ga je komunistična partija izključila, zato je emigriral v Švico. Rehabilitirali so ga šele v 90. letih in še nekje živi.

Črtomir Clonsky

NOVI BMW

Za sedmimi gorami in sedmimi jezeri je bila ogromna vila, pri kateri je bil parkiran nov BMW. V vili je živel mlada princesa, ki je čakala šoferja, ki bi imel voziško dovoljenje. Čakala je, čakala in čakala, ko je mimo prišel mlad postaven poštar, ki je ravno zaključil z delom, in tako je bila njegova poštorska torba prazna. Imel je voziško dovoljenje, a ni imel princeze z avtom. Ko mu je odprla vhodna vrata, sta se zaljubljeno spogledala in med njima je preskočila iskrica. To zadnje pismo, ki ga je ta dan poštar moral raznositi, je bilo iz Kalifornije. Pismo je bilo od očeta. Odprla ga je kar pred njim. V pismu ji je oče sporočal, da ji zapušča novega BMW-ja. Od sreče je zajokala in skočila poštarju v objem. Rekel ji je, da potrebuje princesko z avtom. Vprašala ga je, ali ima voziško dovoljenje. In tako sta se odpeljala novemu življenju naproti ...

Dejan Sony

CVETKE S KNOBLEHARJEVE

Uuuuuuu! Zdaj smo pa tam. Čeprav se nikomur ni sanjalo, da je to le pionirski projekt! Zakaj že?! Kar tako ... Nismo sami, vedno je nekdo nad nami. Kdo? Bog?! Boga ne brigajo problemi klošarstva. Ne brigajo ga problemi Dragovičarskega. Njega brigajo večji problemi. Pa vendar ...

Si predstavljate, da imate svoj prostor, ki ga seveda plačujete, spite v njem, skratka živite v njem, pa vas zjutraj zbudita dva moška glasova? To se je meni zgodilo. Odprl sem oči in videl dva tipa, ki sta nekaj blodila pri mojih vratih. Dva delavca, ki sta popravljala kljuko. Kaj?! Zakaj že?! Kako in zakaj sta prišla nenapovedano v moj prostor? In če bi jaz takrat seksal?! Torej Knobleharjeva nima intimnih prostorov. Nima svoje osebnosti. Kdor hoče, vdre v njo (no, vsaj zaposleni varnostniki, ki imajo univerzalni ključ). In ko me ni doma? Mi bo kdo kaj ukradel iz mojega prostora? Ne vem?

Taubi

NEK AJ

CESTNIH

ALKOTEST

Mimoidoči mi zjutraj donira pivo ... Pol ga ob cigareti spijem, pol pa ga odložim na kolo in se odpeljem po opravkih. Takoj me ustavi policist in mi reče, da bom moral pihati, pa mu odgovorim, da ne bom, saj še niti celega piva nisem spil. Po petnajstminutnem pregovarjanju mu rečem, da bom pihal, pa mi odgovori, da je prepozno, da sem že odklonil alkotest. Odvrnem, da je zakonsko pred pihanjem treba počakati petnajst minut, zato mi naposled ponudi alkotest. Bil je vidno razočaran, saj ni vedel, da mi »rabi« več kot polovica piva, da se konkretno napijem.

Polde

HIŠNIK

Že četrti teden skoraj vsak dan obiskujem mamo v eni od bolnic, ki je, mimogrede, odlična. Iz uredniškega sestanka se odpravim z nekaj revijami Kralji ulice v rokah ter hitim proti zadnjim vratom bolnice.

Srečam hišnika in istočasno se ustaviva. Spregovoriva nekaj besed in potem, ne da bi vedela zakaj, mu ponudim brezplačen izvod Kraljev ulice. Pove mi, da je pri Hoferju blizu urgence gospa s psičkom, in vpraša, če je možno, da Kralji kaj storijo zanjo. Tudi on sam jo je oskrboval z nujnimi potrebščinami. Obljubila sem mu, da se pogovorim z odgovornimi za morebitno pomoč. Odlašala sem s klicem, zato se, ko naslednjič prisopiham mimo njega, najprej posujem s pepelom. Previdno ga vprašam, kje je gospa. Odgovori mi, da je prišla socialna služba in da že ima sobico.

Oddahnila sem si, nato sledi njegovo vprašanje: »Kaj pa vi lahko storite zanjo?« Odgovorila sem, da nič. Nisem razmišljala o tem, kaj lahko jaz osebno storim zanjo. Ali res ne morem nič storiti? Včasih napake ne moreš več popraviti!

Barbara Jozelj

MOJE KRIZIŠČE

Sem Mirjam.
Vsak dan ob istem času
na istem mestu.
Od ponedeljka do petka.
Tri, štiri ure na dan.
In to vsak dan.
Z revijo Kralji ulice v roki.
Korak za korakom
sem naredila stezico.
Stezica ozelenela je,
jaz pa sem si opomogla.
Vsem, ki me poznate – nisem pozabila na vas.
Hvala vam. Želim vam zdravja, ljubezni in sreče.
Vsak, ki v sebi ljubezen nosi,
ubogim dobroto troši.

Mirjam

ŠENT

Brezdomci imajo določeno uro, kdaj morajo zjutraj zapustiti zavetišče oziroma kdaj se morajo najkasneje vrniti vanj.

Te ure se gibljejo med 8.00 in 20.00, to je čas, ko se pohajkovanje med brezdomci začne.

Tako se je sedaj poleg Kraljev ulice odprl še Šent, kar pomeni, da so se brezdomci malo porazdelili med organizacijama, saj je bila v Kraljih ulice še do nedavnega izjemna gneča.

Naše Kralje že dobro poznamo in vemo, da poleg različnih delavnic (risanje, slikanje, šivanje, šah, izdelovanje vrečk, igranje na instrumente itd.) dobimo tudi raznoliko hrano ter oblačila in obutev.

Zdaj imamo po novem tudi Šent, ki je odprt od ponedeljka do srede med 9. in 17. uro ter v soboto in nedeljo ob enakih urah. To smo zares potrebovali, saj med vikendi ljudje ne morajo ostati v svojih zavetiščih. Tako so sedaj na toplem tudi med vikendi, ko se izvajajo različne aktivnosti in delavnice.

Zato brezdomci in ostali člani družbe, pridite si napolnit baterije, popit kakšno kavo, čaj ali sok ter pogledat kakšen dober film, kajti v Šentu imajo tudi televizijo. Povedati moram, da se v Kraljih in tudi v Šentu dobijo sterilni pribor in gaze pa še marsikaj drugega. DOBRODOŠLI!

Vanja Kurbus

ALI PLAČUJEŠ STROŠKE?

Ja, seveda, kaj pa si misliš. Danes samo ptički pojejo zastonj v zamenj za drobtinice krme. Ostali hočejo celo štruco kruha, pa še zmeraj niso zadovoljni.

Iva Tisa

ANEKDOTE IZ PRODAJE

DELOVNO MESTO

S punco, s katero si deliva delovno mesto pred garažno hišo na Miklošičevi, sva se morali dogovoriti glede delovnega časa. Kupce obveščam, da še vedno vztrajam na tem delovnem mestu, a bolj v popoldanskih urah, zato vam bom zelo hvaležna, če se bomo še vedno srečevali! Zahvaljujem se vsem svojim strankam, ki so mi do sedaj pomagale.

Vanja (št. 578)

HVALEŽNOST

Ali ste hvaležni, ljudje, da mesečno prejimate 500 evrov ali več plače? Sama prejemam 288 evrov invalidnine, nekateri brezdomci pa ne prejemajo niti evra socialne pomoči. Ali ste hvaležni?

Iva Tisa

PRAVOSLAVNI BOŽIČ

Med prodajo Kraljev ulice pred pravoslavno cerkvijo v času njihovega božiča je mimo prineslo moškega, ki je izvod časopisa plačal s petimi evri. Zraven je pristavil še steklenico domače rakije. Dodal je tudi, da naj se ne izogibam ljudi, saj marsikdo rade volje pomaga. Za prijaznost bi se mu rad iskreno zahvalil.

G.

ANEKDOTA

Prišel je januar, zunaj je stisnil mraz in z njim leden veter, zaradi katerega sem se tudi močno prehladila. To je zelo otežilo prodajo časopisa o socialni problematiki in brezdomstvu Kralji ulice. Hudo prehlajena sem se odpravila na svoje prodajno mesto, saj sem morala zaslužiti za živež in osnovne higienske pripomočke. Dolgo sem poizkušala in vztrajala, a so se me ljudje izogibali, saj sem grožno-kašljala. Po dolgotrajnem poizkušanju, da bi prodala kakšno revijo, sem že skoraj obupala, ko se mi je približalo dekle zgodnjih

let. Ko me je slišala kašljati, je bilo videti, da jo je zaskrbelo. Segla je v torbico, iz nje izvlekla čokolado in dva lekadola. Bila je prva oseba, ki se je tisti dan ustavila in z menoj poklepetala. Njena gesta mi je vlila dodaten zagon in moja vztrajnost se mi je ta dan obrestovala, saj ssem v naslednji uri zaslužila dovolj za preživetje nekaj naslednjih dni.

Mlademu dekletu bi se rada zahvalila za moralno spodbudo ter seveda za slastno čokolado, ki bi si jo sama težko privoščila.

Špela Blatnik

NAJLEPŠE PRESENEČENJE

Četrtek, 8. 2, Prešernov dan, ko cela Slovenija slavi našega velikega pesnika in avtorja slovenske himne ... skratka, želim povedati, da se mi je na ta dan zgodila najlepša in najbolj pozorna stvar v mojem življenju – poleg rojstva mojih prelepih otrok.

Ponavadi delam – prodajam časopis KU – pri parkirnem avtomatu na železniški postaji, kjer sem med tednom kar zadovoljen. Med vikendi in prazniki (kakor danes) pa moram imeti plan B, če želiš zaslužiti za osnovne dnevne potrebe. Tako sem – da ne bi bil lačen – odšel prodajat časopis na bencinsko črpalko pri AMZS-ju. Prodajal sem približno petnajst minut, ko sta se pripeljali dve policijski vozili. V prvem sta bila policist in policistka, v drugem pa dva policista. Med vstopom na črpalko sem jih vljudno pozdravil s časopisi v rokah in izkaznico prodajalca pripeto na bundi. Po približno desetih minutah sta izstopila policista in mi zaželela nasvidenje ter odšla v svoje vozilo. Minuto kasneje je mimo prišel še tretji policist, par korakov za njim pa še policistka (kateri v bistvu namenjam to zgodbo) s kavo in dvema evroma v rokah ter mi omenjeno podarila. Bil sem tako presenečen, da sem ostal brez besed, vse, kar sem lahko izustil, je bilo: »Najlepša hvala, gospodična.« Ona pa se mi je prijazno nasmehnila in rekla: »Ni za kaj.«

Redkobesedna gospodična, vendar velikega srca, ki je razumela bedo tega življenja. Oh, ko bi bila vsaj polovica državnih organov podobna njej, bi bilo veliko manj kriminala in šikaniranja. Na žalost pa je tako, da te večkrat, ko poskusiš pošteno zaslužiti nekaj fičnikov, podijo stran in posledično silijo v krivična dela.

IZI G

POGLED V TRENUTEK
JE VČASIH VREDEN
IZKUŠNJE CELEGA
ŽIVLJENJA.

OLIVER WENDELL HOLMES

Foto: osebni arhiv

Dogodki: **SMUČA ULICA**

014
KRALJI
ULICE

Prav lep pozdrav, dragi bralci in drage bralke. V veselje mi je, da vam lahko podam zgodbo z enodnevnega smučarskega izleta v Kranjski Gori, ki smo ga za valentinovo, 14. 2., doživeli uporabniki in strokovni_e delavci_ke društva Kralji ulice.

V okviru projekta Zaživi ulica – Smuča ulica smo se Kralji že peto leto iz Ljubljane odpravili z dvema kombijema in tremi osebnimi avtomobili na bele podkorenske strmine. Kot vsako leto smo imeli tudi tokrat zelo dobre veze tam zgoraj, pričakali so nas namreč idealno vreme in ugodne snežne razmere. Na izlet smo se pripravili predhodno v prostorih društva, in sicer na teoretičnem delu predavanj – obdelali smo 10 FIS-pravil, izpolnili smo anketo antropometričnih meritev in podpisali, da vsak udeleženec odhaja na izlet na lastno odgovornost.

V Kranjsko Goro smo prispeli okoli pol desete ure, kjer so nas pričakali rezervirane mize, čaj in kava, Kralji pa so nas pogostili še s sendvičem, sokom in krofi. Sledila je izposoja smučarske opreme v SkiScool za vse tiste, ki niso imeli svoje. Medtem smo še prevzeli smučarske karte pri ge. Klavdiji Gomboc (vodji trženja RTC Kranjska Gora) in enaindvajset smučarjev se je podalo na smuko. Med udeleženci je bilo tudi šest oseb, ki so se odpravile na izlet do jezera Jasna in Planice. Jaz in Samo sva namenila čas tudi učenju smučanja treh oseb, ki so sploh prvič stale na smučeh. Bili so padci in vzponi, smeh, strah in veselje. Ob trinajstih nas je pričakalo kosilo za Kralje, kjer so nas pogostili s pečenim krompirjem, pečeno zelenjavo, dunajskim zrezkom in pečeno vratovino v sočni omaki ter seveda obilo krofov. Pohvala gre kuharjem, kajti prav vsi so bili zadovoljni s postrežbo in pozitivnim odnosom. Sledila sta še popoldansko smučanje in počitek za vse tiste, ki so že čutili utrujenost. Okoli petnajstih se je sonce skrilo za Špik in Razor. Polni nepozabnih spominov, utrujeni in nabiti s pozitivno energijo smo se odpravili nazaj v Ljubljano. Dovolite mi, da vam podam še par izjav udeležencev izleta.

Foto: Ines J.

Foto: Ines J.

URŠKA: »Prvič v življenju sem stala na smučeh. Odlično je bilo.«

DARKO: »Prečudovit dan, ko lahko pozabim na vsakdanje skrbi.«

POLDE: »Že dvajset let nisem smučal, to je super, samo smučke so čudne.«

BUDIMIR: »Probao sam, ali mi to vaše skijanje ne ide.«

KIARA: »Oči, jaz bi še smučala, ali lahko vozim pred tabo?«

OČKA ROBERTO: »Kiara, daj, jaz ne morem več.«

Osebo sem še vedno poln pozitivne energije. Kraljevski dan, ki piše zgodovino. Iskrice v očeh udeležencev izleta se ne da opisati, lahko jih samo doživimo, čutimo in nam ostanejo v spominu.

Zahvala gre Združenju slovenskih žičničarjev – GIZ, g. Danilu Brecelju za plačano kosilo, RTC Kranjska Gora d.d. za smučarske karte in g. Lojzetu iz SkiScool Kranjska Gora za brezplačno izposajo smučarske opreme. Hvala v imenu vseh udeležencev.

Jože Drol in Društvo Kralji ulice

Foto: Ines J.

Mariborska stran:

V društvu Kralji ulice smo konec leta 2016 začeli z razvijanjem in izvajanjem programa antideložacije tudi v Mariboru. Osnovni namen programa je, da uporabniki obdržijo varno in cenovno ugodno nastanitev. Program se deli na dva dela, eden je preventivno skupnostno delo, ki ga izvajamo v stanovanjskem kompleksu na Poljanah, drug pa terenska podpora ranljivim posameznikom in družinam. Predstavljamo vam Mariborsko stran, pri kateri sodelujemo z Zavodom Franko Maribor.

KOŠČKI ŽIVLJENJA

Ko mi kdo reče, zakaj pijem ...

Imel sem službo na kmetijski. Bilo je obdobje, ko je nekako šlo, a smo kljub vsemu radi kakšnega zvrnili. Imel sem kolega, ki ni imel dovolj denarja, res mu ga je primanjkovalo, in porodila se mu je ideja, da bi oropal trgovino. Vsi smo bili že »nacukani«. Takrat so bili še tolarji, že dolgo je tega. Imel je idejo, da bo oropal trgovino za 5 jurjev. Nujno jih je potreboval. Meni se je to zdelo rahlo neumno – samo za 5000 iti v takšno tveganje, v takšno drznost! Seveda sem predlagal, da se raje oropa pošta, saj ima zagotovo več denarja in se bo vsaj splačalo. Ideja se mi je zdela fenomenalna, izvedljiva, dobra! A moji kolegi so jo takoj zavrnil, češ da je to neumno in nemogoče, da to ne bo šlo tako, kot vidimo v filmih. Da pošte pač ne moreš oropati. »Ne, ne, ne,« sem si mislil, »seveda gre!«

Tako sem se odločil, da kolegom dokazem, kar se da in kar je možno. Dovolj sem imel denarja. Finančno sem bil preskrbljen. Sploh ni šlo za denar. Želel sem samo dokazati. Dokazati, da se da! Na Lentu sem kupil masko, v Peku nove čevlje, da me nihče ne bi spoznal. Pripravil sem se, tako kot to delajo v filmih. Joj, kak sem bil »gor naret«! Nič nisem imel s seboj, nič – nobenega orožja, nobenega noža, pištole, česar koli nevarnega. Sredi belega dne sem zakorakal v pošto, namaskiran, brez osebnih dokumentov. Zverinsko sem se drl. Žalil, jih poslal v tri pičke matere. Pod jakno sem z dlanjo oblikoval pištolo in z njo grozil. Babe so kričale, se drle, čist so bile posrane! Vso blagajno so mi ponudili, jaz pa iz principa nisem nič vzel. Ko sem dokazal, kar se je dokazati moralo, sem pobegnil ven. Vedel sem, da imam le dobre 3 minute, vedel sem, da so se takoj povezali s policijo, vedel sem, da

Skriti Maribor

Foto: Špela Dolajš

prihajajo po Starem mostu. Masko in čevlje sem odvrnel v smeti in odkorakal v bolnico. Srce mi je razbijalo, »vejš kak«! Ker je bil ravno čas obiskov, sem počakal, da ura odbije pet, in z množico odšel ven. Zanalasč sem šel do iste pošte, kjer sem zagledal trakove, veliko policajev, kaos. Še policista sem povprašal, kaj se tu dogaja. Ves nervozen mi je odvrnil, da se moram odstraniti.

Šel sem domov, kot vsak drug dan. Se streznil, kot vsak drug dan. Zbudil sem se. Zasišal sem policijski avto, zagledal policaje, vedel, za kaj gre, seveda mi je bilo jasno! Potem pa je sledilo – aretacija, profilne slike, sojenje. Ta isti kolega, ki je prišel z idejo na plan, me je »cinkno«. Dobili so ga v roke in je »vun povedal«. Na maski je bil moj DNK. Vse so povezali. Kljub redni službi so me obsodili na 1 leto zapor. Izgubil sem službo, izgubil prostost. Po devetih mesecih sem prišel ven – od takrat več nisem iskal službe.

Ljudje mislijo, da se boš v zaporu izboljšal, poboljšal, da boš potem okej in ne boš več delal bedarij. Veš, da! V zaporu se šele naučiš bit' pravi lopov. Ampak to sem preživel, to sem dal skozi. Ne bom se pritoževal nad svojim življenjem, sem, kjer sem. Vse gre, prav vse – samo nekaj, nekaj pa je res hudo. Hudo je, ko izgubiš nekoga, ki ga imaš rad. Jebemti, da je hudo. Ampak o tem naslednjič.

Življenjska zgodba: Srečko Arnuš
Zapisala in priredila: Mojca Bizjak

Če te o našem delovanju v Mariboru zanima
še kaj več, naš obišči na Facebook strani:
Kralji ulice Maribor.

HARITE

I.
**HARITE STRASTNA,
IZSRKAVAM TVOJ NEMIR,
SRCE VZKIPEVA.**

II.
**IZSEKAN TRENUTEK
SKOZI NAJU SE VIJE,
VRTINČI KRISTAL.**

III.
**ODMEV LEBDENJA,
STIČIŠČE NAJU POJE,
PIJEVA SONCE.**

IV.
**SLADKA PIJANOST,
MAMEČI NAPOJ STRASTI,
LEŽIVA V TRAVI.**

V.
**IZPAREVA ŠUM,
ISKANJE V LABIRINTU
NAJINIH VEZI.**

**BOŽIDAR ROZMAN POGAČNIK
(ZAVOD FRANKO)**

Opodpiram - JAKA PRIJATELJ

016
KRALJI
ULICE

Foto: osebni arhiv

Je Slovenija po tvojem mnenju socialna država?

Malo morgen, mogoče za elito, ki nima stika z realnostjo in ji tudi ni mar.

Na kaj najprej pomisliš ob besedi brezdomec?

Na ubogega slovenskega politika, ki se mu ni uspelo ponovno prebiti med poslance in ne ve, kako bo preživel do naslednjih volitev.

Poznaš kakšnega brezdomca?

Ne ... se delamo, da se ne poznamo, kam pa pridemo, če te že vsak klošar na cesti pozdravi?

Zaidejo kdaj v tvojo starinarnico?

A politiki? »Pa bio je jednom jedan« pa se nas je hitro naveličal, ker nekako nismo imeli nič njegovi veličini primerne aja, pa Jean kdaj pride.

Kaj porečeš na časopis Kralji ulice?

Go, Kralji, go.

Ga kupuješ?

Vsaj po tri izvode, da mi kaj ne pobegne med vrsticami.

Bi v njem kaj spremenil?

Ja. Fino bi bilo, če bi imeli v sredini duplerice slovenskih socialnih delavk, recimo v kopalkah, tako kot včasih v jugo reviji Start ... aja, pa ženitne ponudbe bi imel.

Tvoja življenjska filozofija?

Filaj zofo, dokler ni polna.

Tvoj nasvet brezdomcem_kam bi bil?

Vedno, ko vam je težko, pomislite na trpeče bogataše, ki ne morejo spati zaradi finančnih skrbi. In v čem je razlika? Mogoče ta, da gredo eni na alko, drugi pa na koko. Smrt fašizmu in na veke vekov amen.

Intervju pripravil Jean Nikolič

Opomba uredništva

Uredniški odbor se je ob 100-letnici slovenskega pisatelja, pesnika in dramatika Ivana Cankarja odločil, da njegovemu velikemu oboževalcu srbskih korenin dovoli mučenje pesniškega jezika, saj kot Srbu njegovo znanje slovenskega pravopisa seveda šepa. Predstavljamo vam njegovo pesem Cankarju v spomin.

PISMO C(ANK)ARJU

VEM, DA SI JEZEN, IVANE CANKARE,
TVOJE IDEJE ZAVRAČAJO HUDI,
NIKJER NI NOBENEGA FANTA OD FARE,
NESREČNIM NIHILISTOM SE ZMERAJ MUDI.

DUHOVNI KOPROFAGI C(ANK)ARE ZDAJ
NA OBLASTI OBSTAJAJO S HINAVŠČINOM,
VSE POVSOD KURTIZANE – REVA IN SIJAJ –,
NI VEČ MOLITVE OČETOM IN SINOM.

DOMOVINA, ZA KATERO SI HREPENIJO,
ZDAJ JE VEČKRATNA BANANA DRŽAVA,
ZVITE HRBTENICE HLAPCI JO VODIJO,
IN TOČNO RES JE, DROBNEJŠI OD MRAVA.

ŽE POLNIH STO LET TI SPIŠ V MIRU,
GOSPODA BOGA OČETA NAJINA,
TOČNO VIDIŠ NA ZGREŠENEM SMO TIRU,
ZRAVEN STO HUDIČEV IN ADSKIH GLOBINA.

IZBRISANJE APARTRIDOVČ (#684)

P. S.

Naj vsaj dva evra s tvojim likom,
jubilejni spomin natisnejo,
to bo C(ank)are i sa pikom,
za eno majčkeno NATO vajo.

Maria Verhoeven

foto: osebni arhiv

Sol in Koper:

PODARJENIM ZOBEM SE NE GLEDA V KONJA

biba.koper@gmail.com

Zadnje mesece prejemam ogromno elektronske pošte naših bralcev in bralk. Poleg pohval, vprašanj, kritik, mnenj se včasih znajde tudi kakšen predlog. Eden takih sovпада s tematiko, ki me že nekaj časa žulji in mi v spodnjem delu trebuha vzbuja vse prej kot metuljčke ali prijetno ščemenje. Govora je o zobeh, zobozdravnikih in njih v oči bodeča nespočetja. Že skoraj leto dni nazaj je eden naših uporabnikov končno podlegel mojemu večnemu nerganju in hkrati prošnji, naj pa se le odpravi k zobozdravniku, saj bo deležen oskrbe, ki jo nujno potrebuje, in naredila bosta načrt, kako porihlati njegovo ustno votlino. Ker je brezdomen, ima seveda pravico tudi do t. i. socialne proteze. Po prvem obisku mi je povedal, naj bi vse skupaj trajalo 3–4 mesece. No, danes pa smo tukaj, mesec dni manj kot leto. Nič ne de, če je malce več za počakati ... se splača. Že res. A kaj, ko brezdomni ne posedujejo enakega potrpljenja in predanosti kot večina ljudi. Težko je biti vedno ob dogovorjeni uri pripravljen za pregled. Nikoli namreč ne veš, kje boš spal prejšnjo noč. Boš sploh spal? Se boš lahko kje očedil? Ja, ne boste verjeli, tudi brezdomni radi pridejo k zdravnikom umiti. Se boš jutraj zbudil z voljo za plezati na Triglav ali ti bo zgolj misel na mraz, lakoto in soočanje s svetom odvzela ves pogum? Nekako smo uspeli, kljub večkratnim zamudam, zadevo obdržati pod kontrolo.

Že pred časom sem imela priložnost govoriti z gospo, ki si je prav tako uredila protezo. Zaupala mi je, kako se čuti izigrano s strani zobozdravnika. Namreč, vsadil ji je spodnji del zobovja, zgornjega naj bi ji naknadno. Naj se sprva malce navadi na spodnjo in »naj se ji poleže«, ji je dejal. Ker nikoli ni dvomila v može v belem, je tudi tokrat ubogala. Pri naslednjem pregledu je dobesečno ostala odprti ust. Zdravnik je po dokumentaciji zatrjeval, da je dobila tako spodnjo kot tudi zgornjo čeljust. Poskušal je vse sorte izgovorov in opravičil, a vse na njen račun. »Ste bili pijani, jo odložili in izgubili.« in podobne cvetke so letele iz njegovih lepo negovanih ust. Šokirana gospa mu je zatrjevala, da temu ni tako in da zobe ne daje kar vseprek ven in noter, a ni pomagalo. Zdravnik je poklical tehnika, z njim izmenjal nekaj stavkov, odložil in rekel gospe, naj pride nazaj čez 14 dni, da bodo še enkrat pregledali dokumentacijo. Žalostna in z občutkom manjvrednosti je zapustila ordinacijo. Ni se več vrnila. Vsa moja prigovarjanja, naj se le vrne in vidi, kaj se dogaja, in tudi prošnje, če bi bila pripravljena z mano narediti nekaj korakov do pisarne za brezplačno pravno pomoč, kjer bi se s čudovito gospo Nikolino pogovorila o svoji neljubi situaciji, je gladko in odločno zavrnila. »Kdo bo mene poslušal, klošarko ... kaj pa lahko dosežem al spremenim?« Njene besede so zarezale kot samurajski meč. V stavku je opisala vso resnico, s katero se soočajo brezdomni. Njihov glas je neslišen. Je kot piš v močni burji. Le redki med njimi še zmorejo poguma in samozvesti, da se pripravijo do tega, da začnejo boj z mlini na veter. Prav takega junaka sem srečala pred tednom dni. Skoraj identična zgodba, kot je tista, ki se je dogajala našemu uporabniku. Za en primer lahko še dopuščam možnost, da je dejansko prišlo do kakšne napake. Za dva primera že strižem z ušesi in mi male sive celice poskočijo. Trije primeri pa so že alarmantni in kažejo na čas, ko je treba o zadevi spregovoriti

Vir internet

naglas. Gospod ni pripravljen popustiti, še manj hoditi po svetu brez enega dela proteze, je jezen, dovolj odločen in nikakor ne bo dovolil, da bo zobozdravnik iz njega bril norce, še manj služil na tuj račun. Prepričan je namreč, da se del zobne proteze večkrat »čudežno izgubi«, nato pa jo zdravnik preprosto nekomu drugemu vgradi, pokasira in volk sit, koza brezzoba. Njegov odvetnik je menda že sprožil postopek in zadeva se preiskuje. Srčno upam, da bo bil gospod pripravljen svojo zgodbo zaupati na ta način, da se bo obelodanila, in da bo s tem najprej stopil na prste vsem zdravnikom, ki nesramno izkoriščajo svoj položaj in slabo zakonodajo s koncesijami, ter mu konec koncev zalimal en pošten »šamar« javne sramote. Okoriščanje samo po sebi je nekaj, česar preprosto ne prenesem. Da pa se nekdo poskuša ali celo uspe okoristiti na račun najbolj ranljivih skupin, pa je zame pač kriminal, ki je potreben najstrožjih sankcij. »First do no harm« v takih primerih zveni tako zelo za lase privlečen pamfletni napis, da me spravlja v jezo in še večje nespoštovanje bogov v belem in z njimi povezane farmacevtske navlake. Le zakaj mislite, da skrivajo vse raziskave, ki so jasno pokazale moč, ki jo ima naše telo pri samozdravljenju in samoohranjanju? Zobje, denimo, se ob popolnoma naravnih dodatkih pocelijo sami in tudi zrasejo lahko novi, kljub vsesplošnemu prepričanju, da po izpadu mlečnih zob, ko dobimo »stalne«, to ni več mogoče. V luči vseh fičfiričev, ki nas kot družbo želijo popolnoma podjarmiti obveznemu cepljenju otrok, pa je nezaupanje doseglo absolutno dno.

Za svoje zdravje vsekakor obiščite zdravnika. Pa vendar, nikar in nikoli ne zaupajte slepo. Osebno plačujem (pre)ogromno ceno, ker sem bila toliko let nazaj tudi sama nevedna in brez dodatnih informacij. Vedno se pozanimajte še dodatno. V današnjem svetu informatike to res ni težko, le leni ne smemo biti.

Vaša Biba

Venomer je potrebno iskanje.
Venomer se kalimo še čisto neobtesani.
Venomer je za krik potrebna tišina.
Venomer smrt ljubi življenje.
Venomer ljubezen iznajde sovraštvo.
Venomer človek pada, ko raste.

Lucija Beguš

ZA KAJ GRE PRI ČLOVEKOVIH PRAVICAH?

(RAZMIŠLJANJE V NADALJEVANJIH, 6. DEL)

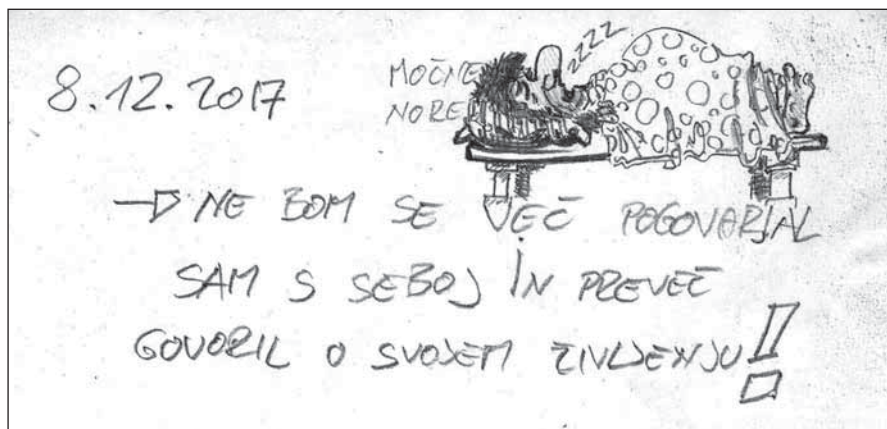
Področje, ki se nenehno razvija

Kar naprej slišimo in beremo pa tudi občutimo na lastni koži, kako nagli so tehnološki razvoj ter spremembe našega vsakdanjega življenja in dela. Čudno bi bilo, če bi samo človekove pravice obtičale na mestu, kjer so bile pred desetletji. S tem ne mislim samo na negativne spremembe (nazadovanje na področju človekovih pravic v teoriji in praksi), ampak tudi na tiste spremembe, ki jih štejemo za pozitivne.

Slovenske ustave (povzeto po knjigi *Komentar Ustave Republike Slovenije: dopolnitev komentarja* - A iz leta 2011) se recimo ne sme uporabljati kot argument za omejevanje določenih pravic. Zakoni in drugi akti lahko namreč uvajajo nove oblike oziroma vrste pravic, pri čemer ne velja argument: »tega pa ni v ustavi« oziroma »temu pa ustava ne pripisuje večjega pomena«. Skratka: ustava ne more in ne sme biti ovira za pozitiven razvoj na področju človekovih pravic. Dobra novica za začetek.

Naj mimogrede omenim: Že Splošna deklaracija o človekovih pravicah je razdelila človekove pravice v več skupin: a) osnovne človekove pravice in temeljne svoboščine (na primer pravica do življenja, prostosti in osebne varnosti); b) politične in državljanske pravice (npr. svoboda združevanja, pravica do sodelovanja v javnih zadevah) in c) socialne, ekonomske in kulturne pravice (npr. pravica do primerne plačila za delo, do socialnega varstva, avtorske pravice itn.). Danes teorija razvršča človekove pravice v »generacije« in med najmlajše sodijo pravice 3. generacije, tako imenovane »pravice postindustrijske družbe« (pravica do zdravja, pravica do zdravega življenjskega okolja) in kolektivne pravice (pravice manjšin, pravica do samoodločbe, pravica do miru in varnosti).

Dobro je, če so v ustavi in zakonih uporabljeni pojmi dovolj splošni, široki, da lahko po potrebi vključijo v svoj sistem zaščite nove vidike človekovih pravic, ki jih v preteklosti družba še ni prepoznala in

Rade Nikolić

priznala. Zakon o delovnih razmerjih (ZDR-1), na primer, v svojem 6. in 7. členu prepoveduje diskriminacijo, povračilne ukrepe, nadlegovanje in trpinčenje »zaradi« osebnih okoliščin (te so npr. spol, starost, zakonski stan, spolna usmerjenost, fizična in mentalna oviranost, rasa, videz, kulturne razlike, vera oz. svetovni nazor), pušča pa tudi prostor za »druge osebne okoliščine«. V novjšem času so bile uradno priznane »nove« osebne okoliščine: spolna usmerjenost (heteroseksualna, homoseksualna, biseksualna ...) in spolna identiteta (transseksualna, transspolna ...). (Več o tem obstaja na spletu, npr. v dokumentu-priročniku formata PDF *Ukrepi proti diskriminaciji v zaposlovanju za sindikate* iz leta 2006 avtorice Tatjane Greif.)

Zgolj družba razuma ali kaj več?

Zavedati se sebe pomeni zavedati se svojih čudovitih potencialov, ki jih imamo kot pripadniki in pripadnice človeštva. Vse, kar lahko pri drugih občuduješ, v čemer lahko uživaš, je na nek način rezultat razvoja potencialov, ki jih imaš tudi ti sam. Vendar ima vsaka medalja dve plati. Človek ima tudi velik potencial za zatiranje in uničevanje. Teorija in praksa človekovih pravic sta tudi poskus, da v največji možni meri preprečimo nesmiselno destruktivnost, podcenjevanje in uničevanje tistega najlepšega in najvrednejšega, kar smo dobili od življenja in v čemer dejansko presegamo živali.

Civilizirano življenje je po eni strani velika prednost (odreče se mu le malokdo), po drugi strani pa tudi velik napor in odpovedovanje ter nelagodje. Vendar se živeti v človeški koži vseeno izplača, še posebej, če sebi in drugim priznavamo svojo večrazsežnost in napredujemo v čim več smereh, s tem pa dokazujemo, da nismo samo razumni (kako radi poudarjamo in se hvalimo, da je naša skupnost – njena organiziranost in vrednote – utemeljena na razumu!), ampak tudi modri.

Za konec

Upam, da mi je vsaj malo uspelo s tem člankom (v nadaljevanjih) približati bralkam in bralcem Kraljev ulice področje človekovih pravic. Upam tudi, da sem pri njih vzbudil nekaj zanimanja za to pestro tematiko in da bodo vsaj nekateri postali pozornejši na to tako pomembno področje in še zlasti razvijali svoj občutek o tem, kaj je prav in kaj ne, ter se večkrat postavili zase ali za bližnje.

Lahko bi se razpisal vsaj še o človekovih pravicah na področju zaposlovanja in dela, ki so pri nas v bolj ali manj »srednjeveški« fazi – morda to storim ob kakšni drugi priložnosti.

Jurij Kunaver

foto: osebni arhiv

Gostujoči kolumnist:

Dario Zadnikar

POLITIČNA MITOLOGIJA

Dan preden sem se lotil tega spisa, so nacisti v Atenah zmobilizirali prek sto tisoč demonstrantov, ki so nastopali proti kompromisni nameri grške vlade po priznanju imena sosednje države. Ne vem, kakšen je kompromis, ki naj bi iz Makedonije napravil Vardarsko Makedonijo ali Skopsko Makedonijo ali mogoče celo Skopljeno Makedonijo. Kakor koli že, nacionalistično vneti Grki so protestirali, češ da je njihova zgodovina samo njihova. Ne glede na to, da je med antičnimi in sodobnimi Grki težko najti zgodovinsko kontinuiteto, pa me zanima, zakaj tako burno ne protestirajo, ker so jim Angleži že v 19. stoletju pobrali arheološka bogastva, vključno s partenonskim frizom, ki zdaj krasí London in ga za nobeno ceno ne mislijo vrniti. Pa itak vemo, da je po dolžniški krizi Grčija bolj ali manj v lasti Nemcev. Stotisoče na ulicah briga sedanost le, če je prebavljena skozi mitologijo preteklosti.

Na raznih slovenskih spletnih forumih se anonimneži vztrajno obkladajo s »komunajzarji« in »domobranskimi izdajalci«, čeprav razpredajo o drugem železniškem tiru ali istospolnih porokah. Čas, ki kroži v glavah, nima nujno zvezo z dejanskim časom. Sinapse nevronov so pri nekaterih ljudeh očitno tako slabo prevodne, da tu zadeva poteka z zamudo enega celega življenja. Mogoče pa na to ukrivljenost prostora-časa ne vpliva samo masa, kot je to ugotovil Einstein, ampak tudi maslo na glavi. Kdo bi vedel ... V vsakem primeru gre za to, da se ljudje zelo razburijo oziroma jih razburijo. Saj se tudi Slovenci in Hrvati razburjamo okoli tiste črte, ki je ribe ne vidi. Tudi ribiči je ne, še najmanj pa policaji obeh zastavic na krmi. Hrvaški politiki ne odstopijo niti litra slane vode, ne glede na to, da je imajo na pretek, ali pa glede na prejšnje dogovore. Slovenski želijo odprt prehod do mednarodnih voda, čeprav so edinega slovenskega ladjarja že zdavnaj prodali Nemcu. Kaj jim bo ta prehod, saj si ja ne želijo šverca drog, orožja ali ljudi? Sicer pa v tem zalivčku meje nikoli ni bilo, ker na njegovi obali stanovalci nekoč niso govorili niti hrvaško niti slovensko. Malo južneje že mogoče hrvaško (čakavsko), prav tako od Trsta navzgor proti Tržiču oziroma Monfalconeju slovensko. Ob tem zalivu, pa tudi od Pulja do Trsta, so ljudje govorili beneško (pogojno rečeno, italijansko), dokler niso prišli tovarnjaki JLA in prebivalcem dali opcijo, da ostanejo ali pa gredo v Italijo. Ker je bil marketing JLA slab, se je prostor izpraznil za naseljence iz notranjosti in kraji so šele tedaj postali večinsko hrvaški in slovenski. Optanti so lahko le škripali z zobmi, še posebej, ko je italijanska država priznala poveljno stanje in z Jugoslavijo podpisala Osimske sporazume. Zda se tu prepirata dva, tretji pa še vedno škripa z zobmi. Nepremičnine in hotelske zmogljivosti so že pred časom prešle v roke petičnih Italijanov in njihovih eksotičnih organizacij. Stavim, da bo prav ta tretja država tudi arbiter v sporu med obema in da bo na koncu vso to slanico hotela zase.

V vmesnem obdobju bi predlagal piranskim in umaškim ribičem, ki so itak le majhni podjetniki na majhnih ribiških čolnih, da ustanovijo skupno zadrugo in zahtevajo skupno ribolovno območje od Novigrada do Trsta. A nismo v EU? Ribe pa itak že imajo šengenski režim in prosto prehajajo mejo.

Vem, da ta moj predlog nima možnosti. Nisem ga zapakiral v zmerljivke o »komunajzarjih«, »ustaših«, premalo je sklicevanja na Karantanijo in Venete ali pa na kralja Tomislava, kar lahko nedvomno mobilizira na tisoče domoljubov z ene in druge strani meje, ki jim je praviloma skupno to, da si itak ne morejo privoščiti

NISEM
VZNEMIRJEN,
KER SO MI
LAGALI.
VZNEMIRJEN SEM,
KER VAM
OD DANES
NAPREJ
NE MOREM
VEČ VERJETI.

Friedrich Nietzsche

JN

dopusta na morju. Kdo se še spomni sindikalnih prikolic, ki so omogočile proletarskim družinam teden zdravja na morju? Komunajzarski časi pač ...

Je pa ta politična mitologija skoraj pri vseh narodih enaka:

1. Najprej predpostavi nekakšno krvno zvezo z ljudstvi pradavnine. Sodobne preiskave DNK dajejo seveda čisto drugačne rezultate, a to ljudem s temi blodnjami ni pomembno. 2. Potem se predpostavi nekakšna junaška idealna skupnost teh svobodnih prednikov. Prednice so tu pozabljene. Vsem je lepo in s svojimi kravami se selijo naokoli, kjer miroljubno plenijo, požigajo in posiljujejo (npr. Emona). 3. Potem so tukaj in jim je lepo. Najbrž imajo že tudi kokoši, okrog kolib ograje in ugodne pakete naročnin za dimne signale in goslarje. 4. Potem pridejo grdi tujci, ki jih v odločilni bitki premagajo. Junaki so padli, ljudstvo je zaslužnjeno. Tragedija, kratka. 5. Potem tisoč let ni lepo, občasni upori so zatrti. Grdo je, kratka. 6. Potem pridejo tisti, ki nas osvobodijo tisočletnega suženjstva. To so naši politiki in njihove ideje, ki jih sestavljajo točke od 1 do 6. Zato jim moramo biti hvaležni, čeprav so le namišljeni junaki, v resnici pa računovodje. Zlasti za svoj račun. Te zgodbe najdemo po celi Evropi. Nastopajoči so drugačni, a scenarij je enak. Praviloma tudi posledice. Ljudem je lepo pri srcu, ko naredijo zvezo med pradavnimi junaki in svojimi političnimi šefi. Bojijo se le tujcev, ki bi jih spet za tisoč let zaslužnjili, pa četudi bi šlo za izmučene begunske družine. Na beg so jih pognale vojne, ki jih netijo taisti naši šefi in njihove koristi. Lahko je Erdoganovim fašistom napadati sirske Kurde z nemškim, britanskim in ameriškim orožjem! Nas ta resnica ne briga veliko, saj nam ta biznis daje kruh. Pred to resnico moramo glavo kot noji skriti v luknjo mitološke pradavnine. Potem smo lahko Špartanci, ki branimo Evropo pred Vzhodom. In tedaj se še Makedonci in lokalni ribiči lahko zdijo kot grozeča nevarnost, sami pa ne opazimo, da nas je tačas že zaslužnil nekdo drug.

Tanja San in Anastazia Om:

KRALJICA IN KRALJICA

TANJA SAN:

POGANJALA SI PRVO OD MOJIH DEVIC.
PRIBIJALA SI VEJICE V NJIHOVE VRATOVE.
REŽALA SE NAGNUSNO IN NA SKRIVAJ.
AJ, AJ.
ZIEBALA SI ME, PRASICA.
POTISNILA SI MOJ OBRAZ POD ZEMLJO SKOVANO
IN MI NE DOVOLILA BACKSPACE.
PODVOMI RAHLO.

ANASTAZIA OM:

ZAGANJALE TVOJE NEDOLŽNICE SO SE VAME.
PRIBIJALE V GLAVO NENEHNO SO VPRAŠAJE.
BEŽALA SEM PRESTRAŠENO ODKRITO.
AJ, AJ, POVSOD SI ME ZALEZOVALA, AJ, AJ.
IZSESALA SI ME, PIJAVKA.
ZNEŠTETIMI SPOROČILI IN DARILI SI ME DAVILA.
POTLEJ JIH ZAHTEVALA NAZAJ.
IZ STANOVANJA SVOJEGA TE NISEM MOGLA DOBITI.
NIČ NI POMAGALO, SI NEUSMILJENO KRIČALA.
NA PSIHIATRIJO SI ME POŠILJALA,
DA SE TAM OD LJUBEZNI TVOJE SPOČIJEM.
KO ME JE SEM POSTAVITI ŽELELA, SI HLADILNIK RAZBILA.
KONČNO SI STANOVANJE ZAPUSTILA
IN RAZBITINE ŠAMPANJCA PO TLEH.
S SAMOMOROM IN SOLZAMI ME KROTILA.
DA TE NE LJUBIM, NISI DOJELA.
ZDAJ VEM, EROTOMANSKA DELUZIJA.
NE ME VEČ ZALEZOVATI IN NA MENE KRIČATI!

Foto: Sandra Požun

Kraljevi recenzor:

ZADNJI LEDENI LOVCI, KINODVOR, 12. 2. 2017

Morda ni bilo naključje, da je novinarska projekcija dokumentarnega filma s pomenljivim, rahlo melanholičnim naslovom, ki je svojo pot nedolgo zatem začel, oziroma jo šele bo, po naših kinematografih (tudi v okviru programa gorniškega filma in dokumentarnega filma v Kinodvoru), sovpadla z dnem, ko je Ljubljano tretjič v tej zimi zajel snežni metež. Atmosfera celo v teh razmerah ni niti približno primerljiva tistim, ki vladajo na Grenlandiji, je pa morda malček doprinesla k vzdušju. Kot pove eden izmed protagonistov, Inuiti besede prihodnost ne poznajo, vse se dogaja tukaj in zdaj. In kar je še pomembneje: inuitski lovec ni zgolj in samo oseba, ki priskrbi živež. Je tudi umetnik, ki v sozvočju z naravo kljubuje vsem neprilikam, ki si jih je moč zamisliti. Kljubuje neizprosnim vremenskim razmeram in že najmanjša neprevidnost ga lahko stane življenja. Njegovo prizadevanje za ulov (ne dobiček!) terja potrpljenje, pogum, napor, spretnost in vztrajnost, vrline, ki jih je sodobni svet zradiral s seznama spoštovanja vrednih lastnosti. Zamenjali so jih pohlep, odsotnost solidarnosti, neizproсна tekmovalnost in težnja po lagodju, ki so celo v deželo, ki je pretežni del leta vklenjena v led, prinesli »pridobitve« civilizacije. Te niso nujno (naj)boljše za tradicionalen način inuitskega življenja, ki temelji v prvi meri na skupnosti, močni povezanosti in medsebojnem prilagajanju tamkajšnjih prebivalcev. Dandanašnji (govorimo o obdobju zadnjih petdesetih letih) so zasilna prebivališča iz travnate ruše, kamenja in tjulnjevih kož zamenjale barvite hiške, značilne za danske priseljence, harpune, izdelane iz kitovih in tjulnjevih kosti, sodobno strelno orožje, kanu (za izdelavo spodobnega primerka si je lovec vzel tri dni časa) motorni čoln, pasje vprege pa motorne sani. Zato tudi ne gre zameriti mlajšim generacijam, če bodo izbrale »lažjo«

Foto: arhiv Kinodvora

pot in na ta način nehote opravile s pomembno tradicijo, sklene pripoved eden izmed nastopajočih. Film neprisiljeno vleče vzporednice z modernim svetom, ki je osiromašen pristnih človeških vezi in obenem nakazuje pomembnost ostalin preteklosti, ki se na tem koncu sveta prenašajo iz roda v rod. Opozarja na pomen podnebnih sprememb, ki imajo močan vpliv na pokrajino in lahko povzročijo izumrtje določenih živalskih vrst, ter odpira vprašanje, ali je razvoj turizma za prebivalce, ki se vse pogostejše soočajo z revščino, dejansko dobra rešitev.

Dokumentarec se ponaša z imenitno fotografijo, posnetki čudovite pokrajine in predvsem vpogledom v vsakdanje življenje inuitskih lovcev in njihovih družin. Velja omeniti, da je hkrati hommage Juretu Brecljniku, idejnemu vodji in režiserju, ki je nesrečno preminil na snemanju. Vsekakor izdelek, vreden ogleda.

MG

KRITIČNA PRESOJA FILMA DRUŽINA

Gre za iskren in resničen prikaz življenja družine na socialnem robu. Je samo kamenček v mozaiku življenjskih zgodb posameznikov. Matej, glavni igralec, se spopada z učnimi težavami, ki so posledica različnih dejavnikov tako družine kot okolja, v katerem živi. Njegove odločitve so hitre in največkrat dokončne, kar lahko vpliva na celo življenje. Odloči se za vazektomijo, ki je dokončna, kar pa s strani komisije ni odobreno, ker je premlad. Odpove se otroku, ker se noče spopadati s problemi, ki jih je prineslo rojstvo hčerke. Dekle, s katero ima otroka, ga zapusti, pri tem pa je na tapeti skrbništvo za otroka. Spopada se s celo vrsto spremljajočih birokratskih predpisov, čemur ni

kos. Najde si dekle, ki je mladoletno, praktično otrok, kar mu prinaša dodatne težave. Film na hitro povezuje realno življenje nekaterih posameznikov, vendar je še veliko zgodb, ki so bolj problematične. Celovečerc ima tudi humanitarno vlogo, saj se zbirajo sredstva za pomoč družini po premieri filma. Film je dragocen tudi za hčerko Matejo, ki bo kot odrasla imela vpogled v svoja najzgodnejša leta in odnos med staršema ter tako dobila sočutnejšo in bolj uravnoteženo sliko ter boljše razumevanje svojega biološkega očeta.

Andreja Udovič

VISOŠKA KRONIKA (IVAN TAVČAR), PREDPREMIERA, 19. 1. 2018

Štiriurna predstava zgodovinskega in hkrati psihološkega romana Ivana Tavčarja ponudi poseben pristop režije Jerneja Lorencija. Scenografija ni pomembna, prva tako ne kostumografija, težišče je na igralcu in še enkrat na igralcu ter na pripovedovanju besedila. Romantični in realistični so dejanja in osebe, tudi idealizirani. Izpostavljen je občutek krivde, zaradi obremenjevanja s preteklostjo, obsodbe zaradi čarovništva, maščevanja, mnogih drugih značajev in opisov, ki živijo na Visokem nad Škofjo Loko (Poljanska dolina).

Režiser je v drugem delu predstave dodal inštrumente in ples, kar je popestrilo pripovedovanje za trdno veliko leseno mizo, kot je

bilo trdno mogočno posestvo Polikarpa ter pripovedovalca Izidorja Khallana, njegovega sina. Odrezan prst, beneški cekin, voda kot rešitev obsodbe za čarovništvo, ljubezenske strasti, potovalka, to ostaja v spominu osebam romana kot nam.

Danes ne verjamemo več v vraže in čarovništvo, so pa še vedno družine s temačno preteklostjo, osebe pod vplivom drugih, močnejših članov in značajske lastnosti so primerljive z današnjimi. Izredna predstava. Igralsko najbolj navdušujeta Aljaž Jovanovič in Tamara Avguštin! Bravo!

Barbara Jozelj

ŽIVLJENJE KOT DELO (HANOI LEVIL), MGL, 13. 1. 2018

Jona Popoh (Boris Ostan) na začetku po monologu dobesedno vrže iz postelje ženo Levivo (Jette Ostan Vejrup), nakar vanjo »vrže« tudi ves gnus, prezir in vprašanja o lastnem življenju, smrti ... Poznata se do obisti. Vsak ve, kaj bo drugi rekel v odgovor.

Topla odeja življenja se razgrne pred njima. Ne zadostuje več. Jona hoče nekaj več od bivanja, hoče oditi, ko Gunkel (Gregor Čušin) stopi v njuno spalnico (intimo – notranjost), kjer se vse vrši. Gunkel pride z istimi problemi: s samoto, strahom pred smrtjo, željo po ženski bližini. Jona tako ali tako pravi, da smo vsi Gunkli.

Počasi se topla odeja tanjša kot življenje. Vseeno je, kje si in s kom – povsod si sam z večnim eksistencialnim vprašanjem ter smislom, ki ga moraš opravičiti. Vseeno je, ali smučaš v Švici ali si bogat ali pa samo hočeš nekaj od družinskega življenja. Na koncu

vsi ostarimo, naredimo življenjski spisek.

Leviva na koncu pravi, da je dobro živeti v zakonu in se ne ločiti ...

Njuno zgodbo naj kdo napiše, da bo ovekovečena, saj bodo tudi drugi živeli podobno življenje. Jona pa se spravi sam s seboj. Osebnost pa si mislim, da ko enkrat vsakdanjost zapolniš z nečim, pa četudi z malenkostmi, in delaš na partnerskem ali samskem življenju – se vedno učiš, iz vsake stvari. Delo, užitek in učenje postanejo pot do uresničitve smisla življenja.

Življenje nam ponuja veliko lepega, če to zaznamo! Vse, kar delamo, je življenje. Ta predstava nam je dala misliti in nas tudi šokirala. Končno drama, ki je tekstovna bomba, oba igralca pa sta kos tej tragikomediji!

Barbara Jozelj

023
KRALJI
ULICE

PO ŠTIRIDESETIH LETIH PUNKA 1977–2017 ALI GOSPODJE TOVARIŠI, TOVARIŠI GOSPODJE, JAZ VAM NE VERJAMEM, 1.DEL

Zdaj, ko trenutno pišem tole, je 5. december leta 2017. Minilo je dobrih 40 let, odkar so prvi punkerji začeli strašiti družbo po vsem svetu v svoji punk opravi, ketniah, knoflah, kožnih jaknah, s svojimi provokativnimi frizurami, prebodenim telesom, predvsem pa s svojim provokativnim obnašanjem.

Ti isti originalni punkerji so danes mnogi že upokoјenci, drugi so na poti tja, medtem ko so tretji že pod zemljo. Punk je brez dvoma odigral zelo pomembno vlogo v razvoju družbe oziroma se družbeno angažiral in s svojo pojavo samo še potenciral tabu teme ter zastavljal vprašanja družbeni morali, ki jih pred njim masovno sprejeta rock kultura ni. Mnogi so videli v punku odgovor na dolgočasnost, ki jo je forsirala rock kultura, vse odkar so se od sredine pa do konca šestdesetih let oblikovale glasbene skupine, ki so razvijale originalni rock'n'roll, hard rock in kasneje heavy metal. Ta je s svojo pojavo ponudil nov imidž, novo ideologijo, a tudi veliko kompleksnejšo glasbo. Ta scena je privlačila milijonske mase in postala del mainstreama, a z leti začela mnoge odvrčati ne zgolj zaradi kompleksnosti, temveč zaradi svoje epske dolžine, ki je pesem lahko razvlekla do 10 min in več.

Hard rock scena je po mojem skromnem mišljenju odigrala svojo najpomembnejšo vlogo v rock zgodovini od konca šestdesetih do sredine sedemdesetih, predvsem tu ciljamo na britansko in ameriško sceno, ki sta imeli velik svetovni vpliv, a že v tem poznem obdobju šestdesetih je obstajalo veliko število garažnih bendov, ki jim ni in ni uspelo priplavati na površje. Ravno ti bendi so hoteli obdržati rdečo nit preprostega rock'n'rolla, ki ne bi prešel na desetminutne improvizacije in solaže. Toda šele v začetku sedemdesetih so ti bendi začeli dobivati svojo obliko in svojo mesto v alternativni oz. underground sceni, dokler se ta scena ni začela razvijati v punk. Mnogi – predvsem v Ameriki – so v punku videli vrnitev k prvinskemu rock'n'rollu, torej vrnitev k originalni tri- ali štiriakordni preprostosti.

Če večina kot začetek punka navaja leto 1977, pa mnogi rock kritiki navajajo kot uradni začetek punka 4. julij 1976, ko so Ramones nekaj mesecev po svojem prvencu na 4. julij, torej na dan neodvisnosti Amerike, imeli koncert v Londonu, ki pa ni bil prelomen zgolj za njih, temveč tudi za samo zgodovino rocka oz.

Vir internet

Sid and Dee Dee

začetek punka. Na tem koncertu so se pojavili namreč tudi sami ustanovni člani skupine The Clash in nekaj članov skupine Sex pistols, torej obe skupini, ki sta s svojo pojavo zasenčili Ramonse. Po mnogih pričevanjih in anekdotah so Paul Simonon, Topper Headon in Keith Levene pristopili do Ramonsov in jim rekli:

»Hej, fantje, vaš album je odličen, pravkar smo naredili skupino The Clash.« No, tega 4. julija v bandu še ni bilo frontmana Joeja Strummerja in kolikor je znano, tudi Micka Jonesa ne. Zabavna in malo bizarna stvar pa se je zgodila isti dan, ko je Johnny Rotten vidno nervozen po koncu koncerta vprašal tedanjega turnejskega managerja Artura Vega (Ramonos): »Me bodo Ramonesi premlatili, če grem v backstage?«

Rotten je spoznal Ramonse, a to srečanje je bilo prvo in zadnje, saj je že dolga leta znano, da je Rotten oz. Lydon po pravem priimku večkrat javno izrazil ogorčenje nad takim navajanjem zgodovine, da naj bi bili prav Ramones začetniki punk scene, oz. da tisti njihov koncert ni imel pretiranega vpliva na kariero Pistolsov, sam pa je Ramones označil za precej neizviren in dolgočasen band. Morda njegova jeza izvira iz legende oz. anekdote, ki pravi, da so Ramones urinirali v njegovo pivo.

Diego Menendez

BESEDE, BESEDE, BESEDE ...

024
KRALJI
ULICE

Nisem čisto prepričana, kaj mi bo danes uspelo spraviti skupaj, da bo zvenelo ubrano in smiselno. Moje počutje ni tako, da bi z lahkoto pisala o nečem, kar bi me vodilo v eno smer, do konca – do nekega tekočega branja. Skozi razmišljanja se mi nenehno odpirajo nova vprašanja, nove dileme, in to še v nekih novih razsežnostih. Pa seveda ne zgolj o tem, kaj naj napišem, pač pa predvsem o tem, kar se mi zadnje čase dogaja. To je trenutno prav skrb vzbujajoče in moram priznati, da nisem v redu, predvsem zato ker (kot posledica tem dogajanjem) mnogo preveč razmišljam, to pa me potem najeda in razjeda ... In kaj lahko naredim? Sedaj prav bore malo, kar pomeni že v začetku, da kar koli naredim, niti slučajno ni dovolj. Pravzaprav, svetlobne razsežnosti stran od dovolj. In zdaj naj se poskusim skobacati ven iz vsega tega ... Blazno težko in nadležno. Saj so premiki, ampak se mi zdi, da gre vse skupaj prepočasi. Tako mi deluje, da, medtem ko se ukvarjam z enim, grozno pomembnim delom svojega življenja, gre drugi mimo mene. Pa je ta drugi del zame ravno tako pomemben. Saj me bo kap, če se spustim še malo globlje v razmišljanje in ugotovim, da je nekje v zraku še kaj prav enako pomembnega, kar zamujam ali izgubljam! Me prime, da bi zaklela, kar pa ni za nikamor, niti kulturno. Takoj se mi pojavi še eno vprašanje – zakaj mi ne uspe počasi, usklajeno in celovito razmišljati o vsem, kar me zadnje mesece pesti, skrbi, onesrečuje in na koncu koncev onesposablja za neko, meni zadovoljivo preživljanje tega življenjskega obdobja? Krščenduš, kam naj z vsem tem?! Popolna zmeda! Res popolna ... Trenutno se ukvarjam z razmišljanjem o posamezniku, o družbi, o posamezniku in družbi, o posamezniku v družbi pa še o morebitni kakšni drugi možnosti. Kar kreativno zna biti, predvsem pa utrujajoče. Ker če vzamem sebe za središče in se nato srečujem s seboj na različne možne in mogoče načine, potem se srečujem z resnicami, ki me ne osrečujejo ravno. In vedeti bi morala celo, kaj naj s tem storim. Pa kaj še ... Včasih je vse to lahko odvečnost, ki (me) hromi, včasih je to nekaj, kar (me) bogati. Zelo je pomembno, s katerega zornega kota si dovolim pokukati in v katero smer zapeljati ta občutja, ta spoznanja, ta tukaj in zdaj. Vsekakor pa je vse to povzročilo pri meni en velik nered, iz ali v katerega vodi nešteto poti, ob tem pa se moram še odločiti, po kateri naprej. Še huje je, ko začnem razmišljati, katera bi lahko bila prava. Morda je najbolje, da se poskusim usmeriti tja, kjer se počutim doma, kjer se počutim varno (tako naj bi se doma počutila!), in počnem to, kar je zame v redu, s čimer ali v čemer se počutim dobro in podobne »papazjanje« ... Včasih, pravzaprav kar pogosto, je to lahko cela znanstvena fantastika. Prav zares. Vedno bolj pogosto se mi dozdeva, da sem prezakomplicirana oseba. Z razmišljanji se včasih spuščam tako globoko, da je že skoraj pogubno. Kolikokrat bi si želela razmišljati v smeri belo–črno, prav–narobe, da–ne ali pač nekaj podobnega, ker me je začela ta pahljača raznoraznih barv in odtenkov vseh teh občutij, resnic in možnosti begati in mi povzročati nelagodje. Pravi napor je med vsem tem najti pravo različico, da bo za nekaj časa potem vse lažje in preprosteje. Koliko lažje bi bilo sprejeti neka dejstva in ne iskati razlago za »vsako malo«, kajti ravno te razlage terjajo potem še dodatno razčlenjevanje in pripeljejo še

Foto: osebni arhiv

do nekih novih različic in odtenkov, ki spodbudijo spet in ponovno nekaj novega in prav tako (kakopadrugeče) pomembnega. Enostavno bi bilo zdaj zame prav zabavno. Pa zgleda nisem te vrste človek. Če o vsaki stvari ali pojmu ne razmišljam, sedè ali med hojo, vsaj nekaj minut do nekaj ur, ne morem naprej. Če si ne morem privoščiti dolge razlage ali obelodaniti svojega razmišljanja, potem tako ne morem niti mirno (za)spati niti se brez skrbi premikati po svetu. Kolikor me to »nesrečno« razmišljanje bega, me pravzaprav tudi osrečuje in sprošča. Vse bi bilo v redu, če bi znala živeti (za) ta trenutek. Kako to vem? Ker mi to kdaj tudi uspe. Ko sem srečna točno taka, kot sem, ko se počutim dobro, sproščeno, posebno. Ko si to dovolim biti. Ko me ni strah. Ko najdem tisto pravo energijo v sebi, ki mi resnično daje pogon, da v sebi negujem to, kar me osrečuje. Kadar sem sama ali med ljudmi. Kadar gre zame ali za koga meni dragega. Ali kadar gre, pravzaprav, tudi za kogar koli drugega. Juhu. Pa mi je nekaj uspelo spraviti skupaj. Napisala sem prispevek in recimo, da sem zaradi tega tudi malo zadovoljna. Vi boste morda ugotovili, da ste srečnejši od mene, predvsem pa manj, mnogo manj zakomplicirani, se nehali spraševati o nepomembnem in se odločali za pomembno in vsi bomo šli dalje ... tako ali drugače ... praznejši, polnejši, razočarani ali malo manj nezadovoljni, morda celo bolj zadovoljni ... kamor nas bo nesla naša pot razmišljanja, naš vsakdan, naš trenutni del življenja. Počasi lahko pustimo za seboj to letošnjo depresivno hecno zimo in se razveselimo prihajajoče pomladi.

Žanin

Izza rešetak:

Gostujoča kolumnistka: Zuzanna G. Kraskova

PRAVICE ZAPORNIKOV V SODNI PRAKSI

Foto: osební arhiv

Kršitev pravic zaprtih oseb, ki zajemajo pravico do spoštovanja zasebnega in družinskega življenja in pravico do vere, se najresneje upošteva in izvršuje v sodni praksi Evropskega sodišča za človekove pravice (ESČP). V slovenskih zaporih je sporna predvsem prenatrpanost, saj so na podlagi tega dejstva zaporniki pri tožbah na Evropskem sodišču najbolj uspešni; spomnimo se leta 2011, ko je peterica pripornikov oz. zapornikov v Strasbourgu tožbo dobila (šlo je za zapornike v zadevi Balkanski bojevniki), in sicer zaradi slabih razmer v slovenskih zaporih; peterica je bila zaprta v sobi s 16,3 m², v sobi pa je bilo šest postelj. Izpostavljen je bil tudi vidik prezračevanja v sobah oz. celicah, kjer se na primer poleti temperatura povzpne do 30 stopinj. Omenjeno nesporno predstavlja kršenje temeljnih človekovih pravic, kar je zapisano v 3. in 13. členu evropske konvencije, ki prepoveduje nečloveško in ponižujoče ravnanje ter določa pravico do učinkovitega pravnega sredstva pred domačimi oblastmi. Kršitve naj bi odpravila novela zakona, po kateri bo

zapornikom zagotovljeno tudi sodno varstvo. Sicer Zakon o izvrševanju kazenskih sankcij (Ziks) določa, da oseba na prestajanju zaporne kazni, ki meni, da je bila podvržena mučenju ali drugim oblikam ponižujočega ravnanja, zahteva sodno varstvo, a to pravico so v preteklosti zaporniki le redko uporabili. To se je torej spremenilo na bolje glede obsojencev, saj v visokih odstotkih tožbe tudi dobijo, zato pa na slabše za državo. Toda uspešna uporaba te pravice je vendarle zganila ustrezne institucije in v bližnji prihodnosti, kot je bilo omenjeno v prejšnji številki, bo Slovenija pridobila novo, moderno, krasno totalitarno ustanovo, ki jo bodo zaporniki zaradi razkošnosti, tako domnevamo, z nostalgijo zapustili. Gotovo je bila pri kompetencah za gradnjo novega ZPKZ-ja kalkulacija uspešna, se pravi v prid gradnje zapora, saj so odškodninske tožbe zelo visoke. Tako lahko sklepamo, da so se državni (politični) organi ravnali tudi ali predvsem po latinskem pregovoru: *Cedento victor abibis* (Popuščaj in odšel boš kot zmagovalec) ...

025
KRALJI
ULICE

NEIZOGIBEN KONEC ALI ...?

Ne morem in ne smem napisati, da se je končno, po več kot dvesto pritožbah in podobnih birokratskih pisarijah, ki sem jih poslal na vse možne naslove, od varuhinje človekovih pravic, informacijske pooblaščenke, uprave ZPKZ MB pa vse do Generalne uprave na Ministrstvu RS za pravosodje, zgodilo nekaj povsem nepričakanega. Prej obratno. Vse, kar se sedaj poraja v moji glavi, se poraja v izolaciji. In kdor ne bi vedel, da so to pisma, pisana izza rešetak, bi se najprej vprašal, kakšna izolacija neki? Ostali, ki pa vsaj malo poznate razmere v našem sodstvu ali ste bili bog ne daj v zaporu, pa veste, o čem pišem. Sem v zaporu znotraj zapora. Danes, in to se ni zgodilo prvič, sem ostal brez obiska. Pravosodni policisti so moji sestri hladnokrvno rekli, da je na obiskih preveč ljudi, in ko ji je končno po 45 minutah čakanja prekipelo in je odšla, mi je paznik javil, da imam obisk. Skočim, tečem, a me že po desetih sekundah paznik ustavi in mi reče, da je moja obiskovalka odšla. In ko o tem pobaram soobsojence, izvem, da so bili prostori za obiskovalce praktično prazni. Zakaj

se torej meni in meni podobnim vsak ponedeljek ponavlja ista zgodba?

Ko po tem dogodku pišem te vrstice, mi postane jasno, zakaj je 70 odstotkov obsojencev zatabetkanih do nezvesti oz. se redno, dva- do trikrat tedensko reže!? Jasno je, da temu botruje obup, ampak zakaj ta obup še dodatno krepijo možje in žene v takšnih in drugačnih uniformah – v uniformah pravosodnih policistov ali v uniformah, skrojjenih za par tisočakov pri raznih modnih ikonah?

In kdo koga bolj okrade, oropa? Prometnik, ki navadnemu zgaranemu državljanu napiše kazen za banalen prekršek ali pa tista baraba, ki vam je ukradla 20 evrov oziroma tri salame v trgovini? Ker sem le napol pismen zapornik, bom tvegala z zaključkom, ki je zrasel na mojem zelniku – strah in denar sta sveta vladarja. In vse dokler bodo množice nasedale raznim uniformam, bomo tonili globlje in globlje.

David O. (ZPKZ Maribor)

KAR LAHKO STORIŠ DANES, RAJE PRELOŽI NA PRIJATELJA ALI PA
NAJBOJŠEGA SOSEDA – PA ŠE TO JUTRI.

SALE IZZA REŠETK (ŠT. 026)

LUDSKA KUHNA, KISLA REPA S KLOBASO ALI BREZ (ZA VEČ OSEB)

POTREBUJETE:

240 g konzerviranega graha,
450 g stročjega fižola,
1 kg kisle repe,
2–3 čebule,
1 srednje velik gomolj zelene,
1 klobaso,
2–3 korenčke,
olje,
sol,

poper,
2 vejici peteršilja,
kajenski poper,
mleto papriko,
malo vegete in
česen.

V vroči posodi z malo olja najprej popražite čebulo. Dodajte na kocke narezano zeleno, korenček, peteršilj in stročji fižol ter vse skupaj dušite na majhnem ognju, malce tudi posolite. Ko omenjene sestavine popražite, jih preložite v manjšo posodo ter dušite s kisló repo. Ko/če voda v posodi izpari, lahko po potrebi dodate vodo od kisle repe. Dodajte začimbe po svojem okusu ter vse skupaj še nekoliko prevrte, po potrebi dolijte še nekoliko vode. Na koncu dodajte še grah iz konzerve, lahko pa dodate tudi pasiran paradižnik. DOBER TEK vam želim!

LOLA

GIACOMOV FOTO - KOTIČEK, PSIHIATRIČNA USTANOVA MOMBELLO

<http://www.giacomodoni.com/persistenze/manicomio-di-mombello>

Blazina v prazni sobi

foto: Giacomo Doni

»... čakali smo jih ob vratih, čakali smo, da bi videli blaznico. In končno smo jih videli, ko so hodili v stolpcu, dveh, oblečeni v sive suknje, blizu naše hiše, da bi odšli v mesto ... nismo potrebovali raznih pošasti, da bi prestrašili otroke, imeli smo norce iz Mombella.«

To zgodbo mi je povedala Cristina, ženska, ki me je pripeljala v kompleks blaznic v Mombellu. Čas in vandalizem sta uničila večino stavb, vendar nista izbrisala zgodovine, ki ji je bila stavba priča. Bivanje pred »poljem palm« je bilo neverjetno, poljem, na katerem so bili zgrajeni paviljoni »razburjenih«, ki

Kopalnica

foto: Giacomo Doni

so danes porušeni, še vedno pa je ohranjen del vrat, za katerimi se skriva pričevanje časa. Veliko zgodovine se skriva v tej ustanovi, od Gaetana Perusinja (pomembnega italijanskega zdravnika, ki je prispeval k opredelitvi Alzheimerjeve bolezni) do Napoleonovih sester Elise in Paoline, ki sta bivali v njej. »Moraš videti več, sledi mi,« mi je povedal vodnik ob koncu ture. Kar sem videl, me je pustilo brez diha (*nadaljevanje v številki 144*).

Giacomo Doni

Vrata pred poljem palm

foto: Giacomo Doni

Hodnik

foto: Giacomo Doni

BREZPLAČNE PRIREDITVE

KAJ: Literarna impro predstava ob 90-letnici rojstva Toneta Pavčka

Nastopajo: Katja Brezovar, Tomaž Lapajne Dekleva, Vid Sodnik in glasbenik Andraž Gartner

KJE: Knjižnica Otona Župančiča, Kersnikova 2, mediateka, Ljubljana

KDAJ: 05. 03. ob 18.00

KAJ: Marie Curie – Vojko Kovačič, Nova Akropola

KJE: Knjižnica Bežigrad, Einspielerjeva 1, dvorana, Ljubljana

KDAJ: 08. 03. ob 18.30

KAJ: Glasbena igralnica za mamice in dojenčke – prireditev za otroke

KJE: Balassijev inštitut, Barvarska steza 8, Ljubljana

KDAJ: 09. 03. od 16.00 do 17.00

KAJ: Evropska serija v odbojki na snegu

KJE: Snežna plaža, Kranjska Gora

KDAJ: 11. 03. od 9.00 do 15.30

KAJ: Ura pravljic – prireditev za otroke

KJE: Osrednja knjižnica Trebnje

KDAJ: 12. 03. od 17.00 do 18.00

KAJ: Dinamična vojna (1. svetovna vojna) – ddr. Igor Grdina

KJE: Knjižnica Otona Župančiča, Kersnikova 2, 3. nadstropje, Ljubljana

KDAJ: 19. 03. ob 18.00

KAJ: Nova frekvenca, glasbeni pogovor v živo – Marko Črnčec

KJE: Knjižnica Otona Župančiča, Kersnikova 2, Ljubljana

KDAJ: 19. 03. ob 19.30

KAJ: Kratkoslovnica in Slovnica na kvadrat – dr. Kozma Ahačič

KJE: Knjižnica Otona Župančiča, Kersnikova 2, 3. nadstropje, Ljubljana

KDAJ: 22. 03. ob 18.00

KAJ: Nemogoče je samo beseda, 250 km ultramaratona Des Sables – Robert Kereži

KJE: Knjižnica Prežihov Voranc, Tržaška cesta 47a, Ljubljana

KDAJ: 26. 03. ob 18.00

Prireditelji, vabljeni k objavljanju svojih brezplačnih prireditev! Pišite nam na e-naslov: urednistvo@kraljiulice.org.

NUDIMO:

- KOMBI PREVOZE, SELITVE, DOSTAVE, KOSOVNI ODVOZ, PRAZNJENJE STANOVANJ, DEMONTAŽA IN MONTAŽA POHIŠTVA, BELJENJE ...
- ČIŠČENJE STANOVANJ, POSLOVNIH PROSTOROV, PO DOGOVORU.

PRESELI MO VAS

STARA NOVA
ROBA
A

POKLICITE 06861 7130 (DELAVNIKI 08.00 – 17.00) WWW.ROBARABA.SI

OGLASNA DESKA

Narava se prebuja, prebudite se tudi vi. Škočite v PRP trgovinico na Poljansko cesto 14 ali v butik in skladišče v Studenec 41. Tam našli boste lončke za rože, okraske, knjige, slike, igrače, umetnine in starine. Ni, da ni, ker mi kupimo vse, kar je zastoj, in podarimo po simbolični ceni. Lahko nam tudi kaj donirate. Poglejte pa si tudi našo ponudbo storitev čiščenja, selitev, likanja, vrtnarjenja itd. Več na www.robaraba.si.

V društvu Kralji ulice sprejemamo hrano za naše brezdomne pse. Bo zelo dobrodošla! Hvala!

Društva Kralji ulice se za donacije zahvaljuje:

- Pekarni OSEM,
- Slaščičarni ZVEZDA,
- Biotehničnemu izobraževalnemu centru Ljubljana v sodelovanju s SUAŠ-em,
- Društvu Lajka za donacijo hrane za pse in mačke,
- Osnovni šoli Bežigrad za pekovske izdelke,
- Društvu Srce za bulle za donacijo hrane in potrebščin za pse,
- LakomLačen.si in
- družini iz okolice Železnikov za oblačila.

Se priporočamo za naprej.

Športna sekcija Kralji ulice vas vabi vsak četrtek od 15h - 16h v Športni center Triglav za Bežigradom (balon) na nogometno urico. Vsi dobrodošli!

Izšel je drugi slovenski prevod knjige Willa Halla z naslovom Vodnik za opuščanje uporabe psihotričnih zdravil v skladu z načeli zmanjševanje škode. Zainteresirani jo lahko kupite po ceni 3 € na sedežu društva Pražakova 6 v Ljubljani, ali jo naročite po ceni 5 € po pošti.

029
KRALJI
ULICE

Delovanje našega društva lahko podprete tudi tako, da nam namenite 0,5 odstotka dohodnine, ki vam jo država odmeri za preteklo leto. To storite s spodnjim obrazcem, ki ga izpolnete in

pošljete na pristojni urad FURS (v Ljubljani je naslov: Davčna ulica 1, 1000 Ljubljana). Hvala!

PODATKI O DAVCNEM ZAVEZANCU:

(ime in priimek davčnega zavezanca)

(podatki o bivališču: naselje, ulica, hišna številka)

(poštna številka, ime pošte)

(davčna številka)

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

(pristojni finančni urad)

KAJ SVETLOBNA HITROST, RAZVOJ BO KMALU HITREJŠI OD MISLI!
ŠE DOBRO, DA SE NAPREDEK PREVAŽA S KOČIJO.

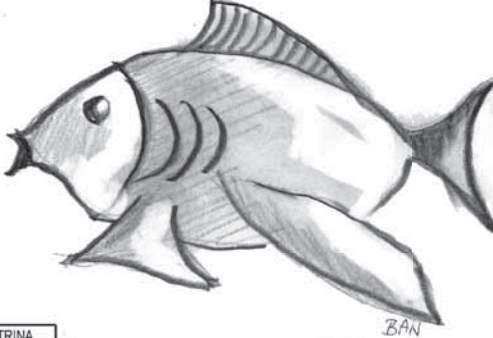
JURIJ KUNAVER

ZAHTEVA za namenitev dela dohodnine za donacije

Ime oziroma naziv upravičenca	Davčna številka upravičenca								Odstotek (%)
Društvo za pomoč in samopomoč brezdomcev Kralji ulice	2	3	9	5	6	0	4	6	0,5

V/Na _____, dne _____

podpis zavezanca/ke

SESTAVIL JOŽE PETELIN	EVROPSKA DRŽAVA NA POLOTOKU	MED IZ MANE	REVMA TIČNO VNETJE SKLEPOV	SKRAJNI KONEC KOPNEGA	IME IGRALKE ERŽIŠNIK	IZUMI- TELJSTVO	GLAS OB PLOSKEM STOPA- NJU PO TLEH	RACA MLAKARICA (LATINSKO); IZ ČRK: SANA						
DIŠEČA MAJSKA CVETICA														
ATENIN TEMPELJ NA AKROPOLI														
VITKA AFRIŠKA ŽIVAL														
NERES- NOST, ŠALJIVOST									STRINA	OPICA Z DOLGIM GOBCEM IN KRATKIM REPOM	LAHKO HLAPLJIVA TEKOČINA	ZLOG V BESEDI KORUZA	MESTO IN REKA V UKRAJINI (IZ ČRK REPIN)	SKRIVNOST
IVANA (LJUB- KOVALNO)				DEL KLASIČNEGA FOTO- APARATA	ZLOG V BESEDI PLAGIAT			EMERITUS (KRAJŠE) PLAČILO ZA NAJEM STA- NOVANJA						
SKRIVNOST- NO HIMALAJ- SKO BITJE					TIPKE PRI KLAVIRJU									
LJUBIMEC GALATEJE V GR. MITU; TUDI AKIS					VULKAN NA HONŠUJU (iz: KETONA) ST.RIMSKI PESNIK							POLONA JENKO 1/3600 URE		
KRIŽANKE OSVEŽJO ZNANJE.	Z MAKOM POSUTO PECIVO	ZUNANJI DEL DEBLA DEL OZVOČENJA							GLASBENIK DEDIČ X					
SOGLASNIKA V BESEDI MIZA			SLOVENSKI HARMONIKAR OTOČJE MED ALASKO IN KAMČATKO								CVEK V ŠOLI MESTO NA JUGU SICILIJE			
MINERAL IMENOVAN PO AVALI							ATLETSKI KLUB DRAG KAMEN			RDEČI KRIŽ SODOBNI AMERIŠKI DRAMATIK (ARTHUR)			AMERIŠKI FILMSKI IGRALEC (CHRISTO- PHER)	STARO MESTO NA SEVERU FRANCJE (PREPROGE)
MERILKA ČASA NA ŽELEZNI- ŠKI POSTAJI														
EDEN OD STARŠEV				ZLOG V BESEDI PANIKI	ONE IN - - - POGAN				SLOVENSKI OPERNI PEVEC (ERVIN) IZ: NEGRO					
TRAVA TRETJE KOŠNJE (iz ČRK KAVIJN)						POGOST VEZNIK SREDNJI			SREDSTVO ZA NEGO KOŽE MEDVEDEK - -					
PIŠMENKE AZIJSKEGA NARODA (DVE BESEDI)														
REŠEVALNI "ČOLN" PRI NESREČAH V GORAH				MELODIČNI OKRASEK IZ VeČ HITRIH ZAPOREDNIH TONOV				VRTNA LOPA				EMIL SMASEK		

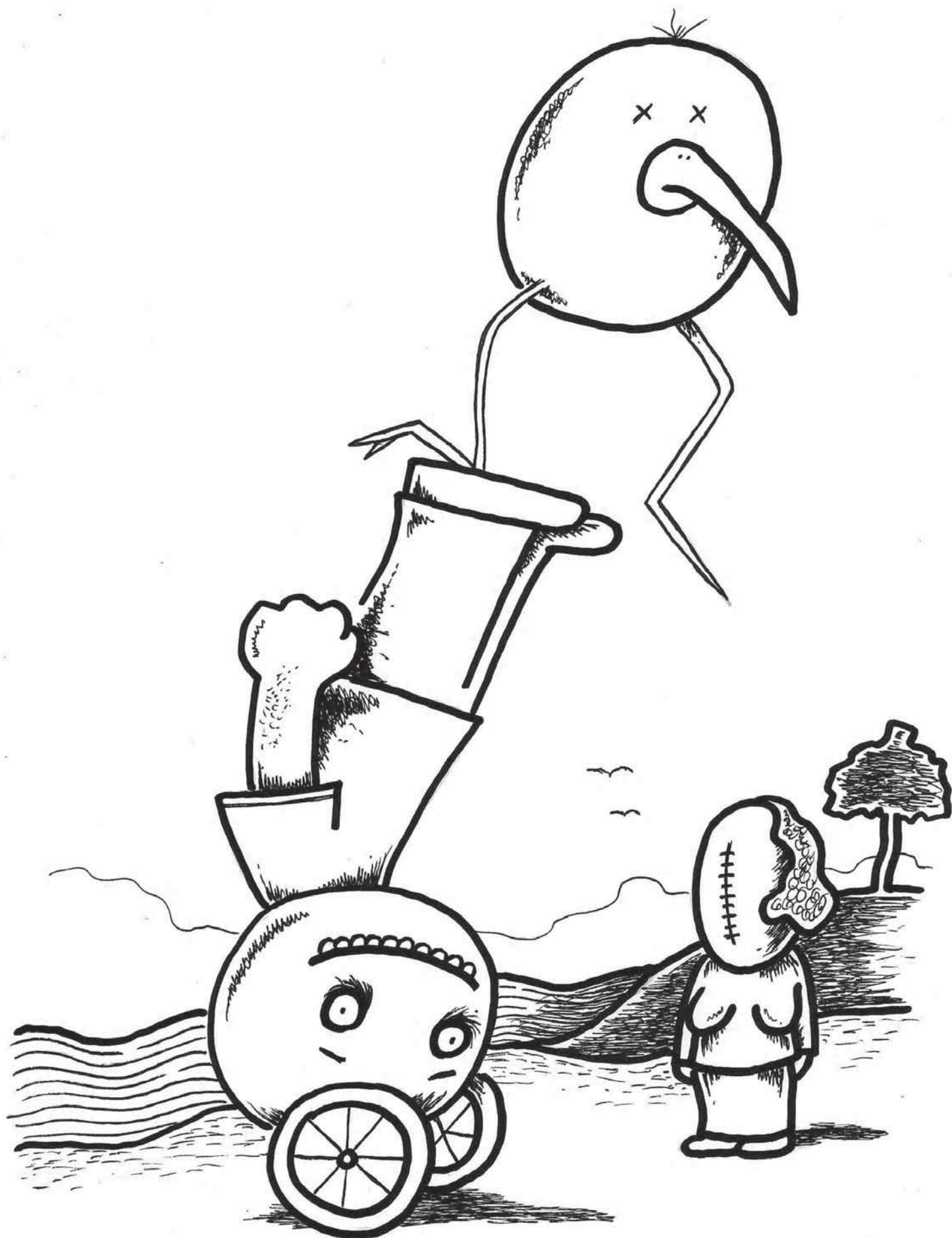
Sestavil: Jože Petelin

POZOR - NAGRADNA IGRA

Pravilno izpolnjeno križanko pošljite na naslov: Društvo Kralji ulice, Pražakova 6, 1000 Ljubljana - in se potegujte za zabavne nagrade: knjigo Franja Frančiča Meseno spoznanje, knjigo Novi svet - zbirka poezije in proze, DVD-trojček ter zgoščenko Ulične žvrgoljivosti Kraljev ulice.

Iskrene čestitke nagrajencem prejšnje pravilno rešene nagradne uganke, ki so: Martin Detela iz Postojne, Mateja Sušina, Ivanka Jankovič, Biba Jagodič in Branka Botič iz Ljubljane.

JÄNNE
KARLSSON '17.

TADEJA IN ROMAN

Z Romanom sva par in najboljša prijateljca. Imava skupne načrte za prihodnost. Upava, da se nama uresničijo.